

Sammanhållning och solidaritet — den bärande idén i jordbrukets ekonomiska föreningsrörelse

Laholms Tidning

Annonsera effektivt!
Annonsera i
LAHOLMS TIDNING

N:R. 259. ARG. 32

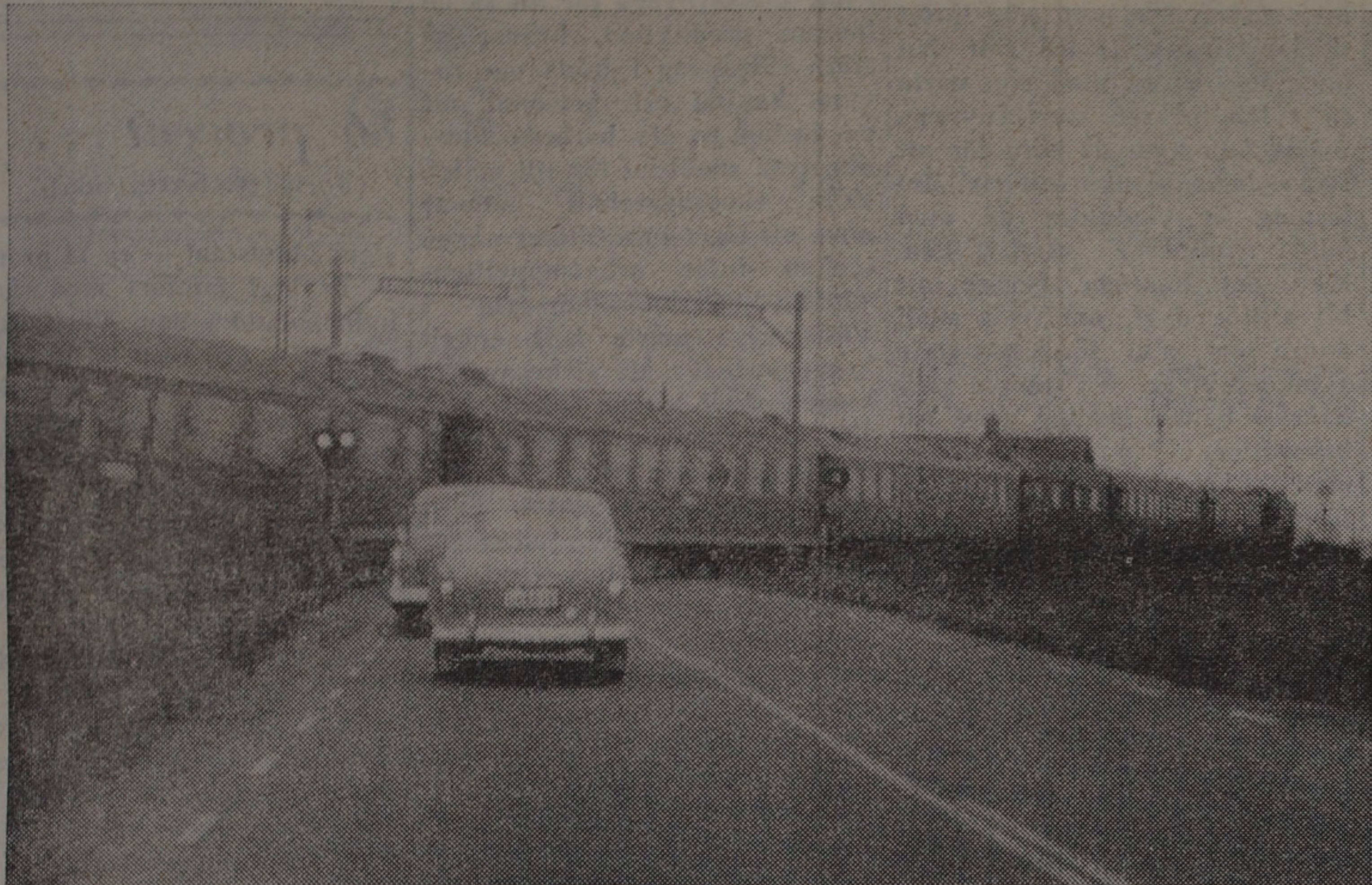
Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson
Redaktör: Bertil Nyblom

TORSDAGEN DEN 7 NOVEMBER 1963

Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm

Lösnummer 30 öre

Plankorsning med järnvägen som lätt kan bli dödsfälla?

En dödsfälla på svenska landsvägar: järnvägs korsning i plan med vägen. Denna bild är tagen vid Laholms södra infart

En alltför vanlig dödsfälla på de svenska vägarna är plankorsningen med järnväg. Ärligen dödas åtskilliga och lemlästas ännu fler genom chanstagnning, ouppmärksamhet och nonchalans.

Signaturen har under en tid sett åtskilliga exempel på dessa tre faktorer vid Laholms södra

infart, där Västgötskan korsar E 6-an. Det är förvånansvärt att inte några allvarigare olyckor händer där.

Vid körning söderut för fjortion dagar sedan kunde följande noteras: Strax efter fri fart blev LT-medarbetaren omkörd av en göteborgsbilist. Farten var redan då ganska hög på det omkörande fordonet. Trots att plankorsningen ligger en kort sträcka från platsen för omkörningen ökade denne O-bilist farten. Och passerade järnvägen utan att nedbringa hastigheten! Detta trots att det i lagen står

speciellt utmärkt, att trafikant får hålla en högsta tillåtna hastighet av 40 km/tim vid passerandet av en plankorsning. 50

(Forts. å nästa sida)

Flertalet skördar under det normala

Statistiska centralbyrån har slutfört bearbetningen av årsväxtrapporterna för den 15 oktober. Totalt för riket har under medelmåttiga skördar erhållits för flertalet växtslag. Undantag utgör främst potatis, sockerbetor, vallhö och vete, som lämnat något över medelskörd.

(Forts. å nästa sida)

Bara glasbitar i fina juveler

Den för miljonsvindlerier häktade hovjuvelerare Ake Strömdahl har nu berättat att han redan 1948 började byta ut ädelstenar på kundernas inlämnade juveler mot glasbitar. Han gjorde sådana manipulationer företrädesvis med de förmögna kunders stora juveler med många stenar så att de äkta stenar han lämnade kvar skulle skänka glans åt glasbitarna. Mycket av det som gnistrar på de allra högsta toppgalorna är alltså glas. Hr Strömdahl är prinsessan Sibyllas hovjuvelerare.

Fyra glada CUF-flickor från Ahla-avdelningen funderar på Etiopienfrågan

Ahla CUF-avdelning tänker slå Ränneslövs insamlingsrekord!

Weekenden 23-24 november blir stora insamlingsdagar för

Ahla CUF-avdelning. Då är det meningen att alla i landskommunen med angränsande delar, som har skrot, papperssäckar, tidningspapper, lump och brännvinsflaskor skall kunna bli av med detta och samtidigt ge ett bidrag för att möjliggöra byggandet av en yrkesskola i Etiopien. Ordföranden Eva Jönsson är optimist och tror säkert man skall kunna slå Ränneslövs avdelnings insamlingsresultat, något som man verkligen kommer att gå in för. En intensiv propaganda skall bedrivas och bland annat kommer en stencilerad skrivelse att spridas inom området med uppmaning till alla att sluta upp bakom aktio-

nen och ge ett bidrag. Närmare planer skall utformas, men huvudlinjerna drogs upp på det månadsmöte Ahla CUF-avdelning höll i tisdags på Lagagården under ordförandeskap av Eva Jönsson, Östorp.

Till försäljning av Landsbygdens jul valdes följande. Mellby-Nyby klubbodlarna med Hasse Persson som ledare, Ahla-Skogaby klubbodlarna med Lisbeth Nilsson som ledare, Tjörby-Lilla Tjärby Bo Ivarsson, Ösarperstad Susanne Larsson, Köpings-Östorp Bo-Göran Gunn-

(Forts. å nästa sida)

Danskarnas jultskinkor "torkar in"

Köpenhamnstidningen Ekstrabladet skriver att danska skinkor kommer att saknas på många svenska jultbord i år eftersom importförbudet för danskt kött o. fläsk knappast kommer att upphävas före jul. I det sammanhanget skriver tidningen att man i Danmark allmänt är av den uppfattningen att det svenska importförbudet är handelspolitiskt betingat och att man i nul- och klövsjukan har funnit en förevändning för att hindra en import som är impopulär bland svenska af-färsmän.

Nöjesidkaren får böta 17.200 för biljettfiffel

Det blev ytterst kännbara bötesstraff för den nöjesidkaren från Hässleholm samt dennes kompanjon från Örkellunga, vilka för en tid sedan stod instämde vid häradsrätten i Klippan för falskdeklaration och urkundsförfalskning. Huvudmannen, som innehar och driver fem större dansetablissemang i nordvästra Skåne och södra Småland, dömdes att utge ett sammanlagt bötesbelopp på inte mindre än 17.200 kr., medan

hans medhjälpare dömdes till 1.800 kr i böter.

De dömda har under lång tid

(Forts. å nästa sida)

Oexaminerad jurist i tjänst som domare och försvarare

Både domstolar i norra Sverige och innehavaren av en aktad advokatfirma har förts bak-

och med stora förväntningar. Då kommer arbetet på fusionen mellan Sydöstra Sveriges Skogsägares Förbund, Hallands Skogsägareförening, Jönköpings läns Skogsägare samt Älvsborgs Skogsägare in i ett avgörande skede. De fyra föreningarnas styrelser har lagt fram förslag till fusionsavtal och till stadgar för den gemensamma föreningen, och dessa förslag läggs nu fram för de fyra föreningarnas stämor för avgörande.

— Vad som händer denna novembervecka kommer att få mycket stor betydelse för utvecklingen inom bondeskogsbruket i Sydsvenska Skogsägares Områdesråd från Bråviken till Hånöbukten, från Vätterns och Vänerns sydspetsar till Kattegatt

(Forts. å nästa sida)

600 husmödrar blev fast i tullen

För att få ett begrepp om hur resenärer med Kattegattfärjorna från Göteborg på Nordjylland — f. n. sju stycken — sköter sig med avseende på införsel av tullpliktiga varor företog tullen i Göteborg med ca 50 man på tisdagskvällen efter Sundfarts charterade "Wilhelmshafens" ankomst kl. 18.15 till Packhuskajen en visitation av samtliga ca 650 passagerare, mest husmödrar. En mängd beslag gjordes på sprit och cigaretter, gräddor och ägg (varor som det sedan gammalt råder införselsförbud för).

Sammanlagt gjordes ett 70-tal beslag bl a på 65 flaskor sprit och vin, över 3300 cigaretter, vidare cigarrer och tobak, 24 flaskor gräddor, tre tjog ägg och ett par djupfrysta kycklingar samt några smärre partier kött. När Wilhelmshafen kom till kajen alldes intill tullhuset var avspärningar anordnade och de helt överraskade Danmarksresenärerna måste passera genom stora tullhuset där visitationen ordnades. Varenda en fick visa upp sitt bagage, som genomsöktes till botten. När passagerarna

(Forts. å nästa sida)

Inga skolfjällresor Glömska orsaken

Skolorna i ett 50-tal kommuner i södra Sverige torde inte få skicka några elever på skolungdomens fjällfärder i vinter. Anledningen är att man fick ansökningshandlingarna från skolöverstyrelsen fyra dagar efter det de skulle ha varit inskickade dit. En vaktmästare uppges ha glömt att skicka papperen till skolorna. Ansökningsstiden, som utgick 1 november, har visserligen förlängts till den 19, men man förmodar att förläggningarna då redan fullbokats av skolor som kunnat vara ute i ordinarie tid.

Dags att gå i vinteride

Nu har de kalla novemberdagarna brutit in. Kvicksilvret kryper allt längre ned på termometern och vinterrockarna och pälsarna har plockats fram ur malgarderoben. Detta är också den tid då

småbåtsägarna drar sina ekor och andra flytetyg upp på torra land. Sommarens fiskefärder är fjärran med all den fångst dessa innebar.

Framför ligger en lång, kall vinter med nollgrader och snö

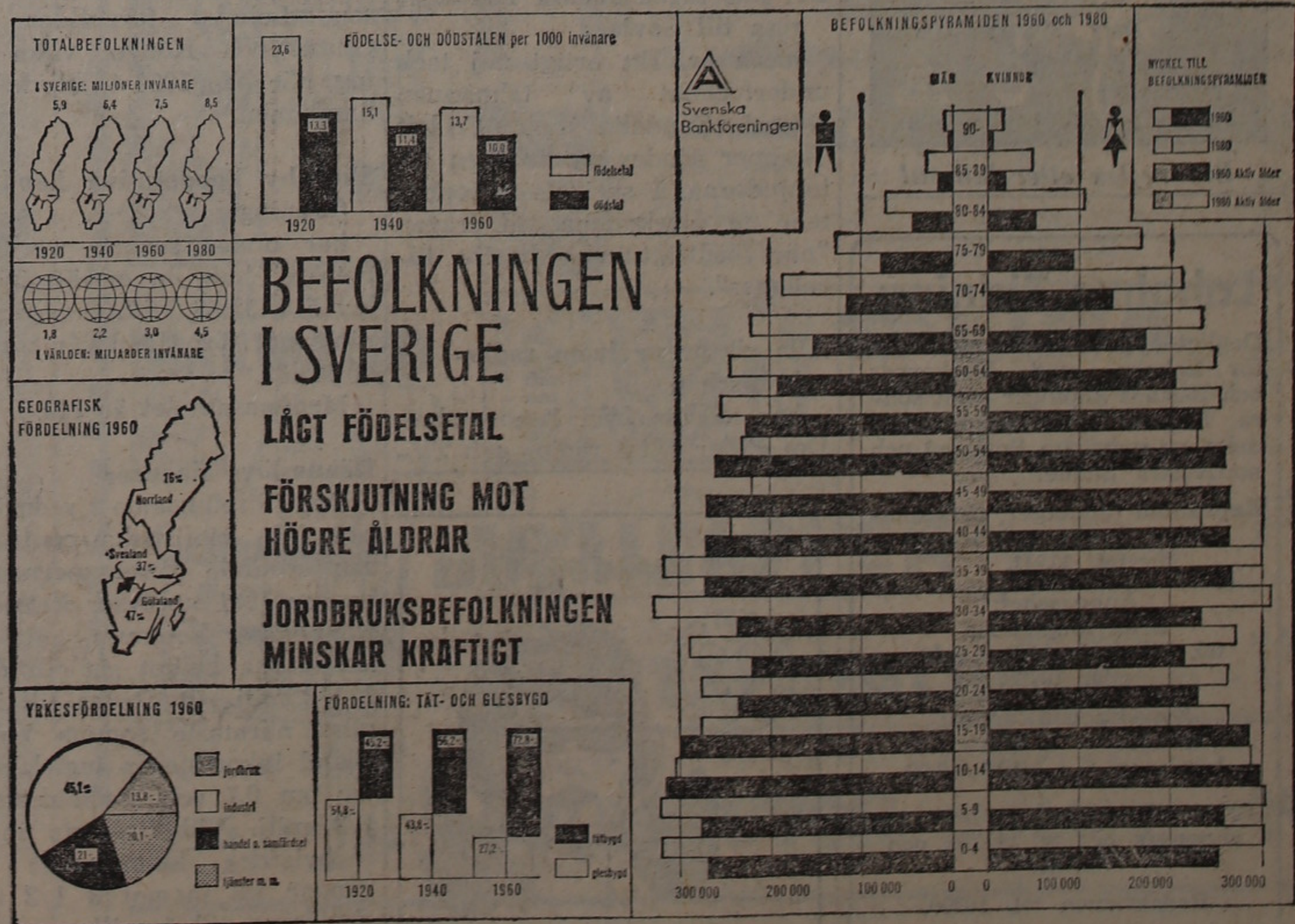
och is, innan kretsgången slutar frampå västkanten. Då börjar ett febrilt arbete med skrapning och mönjning för att så småningom kunna börja det ljuvliga livet igen.

Närke-flicka bästa talang

30 000 röster kom in efter Talangjaktens första delfinal, som sändes i TV den 26 oktober, och av dessa tillföll mer än hälften Birgitta Holmner från Götunda utanför Örebro. Det var tittarna som röstade.

Hon sjöng Johann Strauss "Frühlingsstimmen". På andra plats kom "Hootenanny Singers" en sånggrupp om fyra pojkar från Västerviks läroverk. De sjöng ett arrangemang på "Jag väntar vid min mila".

Två finaler återstår, en i november och en i december. De två bästa från dessa tre får medverka i ett stort underhållningsprogram kring nyår.

86 procent bor söder om Dalälven

De produktiva åldersgrupperna i Sverige (16-66 år) kommer gradvis att minska fram till 1980. Det innebär att dessa åldersgrupper får ökat ansvar

för försörjningen av allt fler minderåriga och pensionärer. Detta är ett av de fakta som kan utläsas ur planschen "Befolkningen i Sverige" — det

senaste tillskottet till Svenska bankföreningens välkända serie "Svenskt Liv och Arbete". Där framgår också att Sve-

(Forts. å nästa sida)

All uppvaktning

på min stundande födelsedag undanbedes från såväl släkt som vänner, vänligt men bestämt.

Edvin Nilsson.

All uppvaktning

på min högtidsdag från släkt och vänner undanbedes vänligt men bestämt.

Yngve Lundh
Ålstop

För visad vänlighet och allt deltagande vid min älskade makes och vår kära fars

Karl Svensson

bortgång, samt för alla varma och vänliga ord och för den rika blomstergård vid hans bår, frambära vi vårt varma tack.

Nanny Svensson
Barnen

KNÄREDS
FÖRELÄSNINGSFÖRENING

Föreläsning i Knäreds skola fred. 8 nov. kl. 19.30 av vissångerskan Asta Lindelöv, Köpenhamn. Ämne: Det var dans bort i vägen.

STRÖMAVBROTT

företages fred. 8 nov. 1963 dels mellan kl. 8.30—11.00 å samtliga våra elektriska anläggningar anslutna till ortstransformatorstationerna Slättthult, Slättthult södra, Högalts norra samt Högalts södra och dels mellan kl. 12.30—16.30 å samtliga våra elektriska anläggningar anslutna till högspänningsledningen från Ramsjön mot Göstorpshult, Boalt och Smedhults västra.

Strömlöshet under avbrottsstiden garanteras ej.

SYDKRAFT.

HISHULT

Ishockeyklubbens BINGO i Nya gästgivargården fredagen den 8 november kl. 19.30.

Lillbingo: Tårtor, ostar, kycklingar m. m.
Storbingo: 1/4 gris, blombord, bensin m. m.
OBS! Vandringspris, transistorradio, värd cirka 500 kronor. Medlemskontroll.

SKOTTORPS IF:s
BINGO

i morgon kl. 19.00 på café Centrum. Spel om säsongspriset. Fina vinster. Medlemskontroll.

Lediga platser

FLICKA

får plats att sköta 1 barn 2 år. Tel. 11198 Laholm (efter kl. 18.00).

Bör reflex eller lampat

Laholms Tidning

Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad, Markaryds och Båstad köpingar samt södra Halland med angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.

Expedition (annonser, prenumeration, kassa, bokföring) tel. 11241.

Annonschef: Brita Magnusson tel. 11241, bostaden ankn. eller 10730.

Expeditionen öppen: Vardagar 9.00—17.00 Lördagar 9.00—12.00

Efter stängningsdags mottages annonser per tel. 11241 och 10730.

Redaktionen tel. 10300.

Öppen: måndag—fredag kl. 5.00—23.00 lördag 5.00—8.00, 11.00—16.00 söndag kl. 11.00—23.00.

Chefredaktörens bostad tel. 11111.

Postgiro, annonser 17 57 53 Postgiro, prenumeration 17 90 50

INBJUDAN

Styrelsen för CENTRALA VERKSTADSSKOLAN i Halmstad inbjuder härmed allmänheten att bese skolan, adress Södra vägen 9, lördagen den 9 november 1963 mellan kl. 14.00—16.30, varvid tillfälle ges att se eleverna i arbete å respektive avdelningar.

Rektor.

Till salu

Utgödsling

Odin halvautomatisk fabriksny.

Motorfirma

B. Arvidsson

Lilla Tjärby, Laholm
Tel. 0430/114 00, 114 01
L. Sjöberg bostad 0431/130 70

Beg. mjölkmaskin

ett flertal olika fabrikat till låga priser.

Motorfirma

B. Arvidsson

Lilla Tjärby, Laholm
Tel. 0430/114 00, 114 01
L. Sjöberg bostad 0431/130 70

Austin
Cambridge -57

Körd 7800 mil. Svart. Säljes eller bytes förmånligt, för kunds räkning.

Motorkompaniet

Östertullsgatan 24
Laholm Tel. 0430/110 11

Sätt in
pengarna

LAHOLMS SPARBANK

4½ % på 12 mån. räkning

4 % på 6 mån. räkning

3½ % på vanlig sparräkning

Skolmåltiderna i Laholm

Torsdag: kokt fisk, morötter. Fredag: ärtsoppa, äpple.

Kungaparet

återkommer fredagen den 15 d:s från sin utlandsvistelse.

Ökat statligt stöd

till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet föreslås i ett delbetänkande som 1962 års ungdomsutredning på tisdagen lämnade till ecklesiastikminister. Utredningen föreslår att riksdagen för budgetåret 1964/65 anslår 5,4 milj. kr. till detta ändamål.

Anslaget ersätter emellertid vissa statliga bidrag som redan nu utgår till ungdomsarbete. Den faktiska kostnadsökningen stannar därför vid 3,9 milj.

Det blir ingen svensk riksdagsresa till Sovjet

nästa år. Ett artigt nej tack undertecknat av talmannen Gustaf Sundelin och Fridolf Thapper sändes på tisdagen till inbjudarna. I skrivelsen hoppas man få återkomma till frågan "när förutsättningar här för föreligger".

Alla riktspriser inom radio-branschen

har slopats från 1 november. Det gäller alltså radio- och TV.

Glasögon

ADLER PERSSON

Godkänd av Sveriges ögonläkares förbund

Stora Torg, Hst d - Tel. 129 93

Ni trivs i

GLASÖGON

från

LINDSTRÖMS EFTR.

Sven Carlsson

Stjärnoptiker

Stortorget Laholm

apparater, gramfoner och bandspelare etc. Skälet till detta är främst att riktspriser inte på länge har använts, de flesta radiohandlare har sålt mer eller mindre under riktspriser. Det är således en bekräftelse på ett tillstånd som länge rått, och någon allmän prissänkning blir det säkerligen inte fråga om.

Svenska prästförbundet

har ingått till regeringen med begäran, att vissa kyrkoadjunkturen i pastorat, där mer än en sådan adjunkt skall finnas, ändras till kommunaltjänster. I samma pastorat bör alltså inte finnas mer än en kyrkoadjunkt.

1964 års skogsvecka, den 47:e i ordningen, äger rum under tiden 28 februari—6 mars. Den traditionella maskindemonstrationen "Tekniskt nytt i skogen" ordnas onsdagen den 4 mars.

Fångantalet

vid ingången av årets sista kvartal redovisas av fängvårdsstyrelsen till 4.985 eller jämnt 200 högre än i fjol vid samma tid. Åtskilliga av de slutna anstalterna är fullbelagda, en del även överbelagda.

Vad angår Halmstadsanstalten var dock endast 18 av de 30 platserna belagda. På kolonin Singeshult med 42 öppna platser var 37 belagda.

Antalet livstidsfångar har nu stigit till 17.

Laholms hantverksförening

sammanträdde på tisdagen under ordförandeskap av skräddarmästare Karl Filip Hägerström, som redogjorde för inbjudningar till en konferens för företagare inom småindustrin och för utställare i Svenska Mässan 1964 samt rekommenderade det kursprogram, som statens institut för hantverk och industri har sikt ut.

Karl Westerberg rapporterade från hallandsdistriktets halvårsmöte i Oskarström, och konsulent Knut Öström höll ett anförande om SHIO:s nya stadgar med anledning av att yrkesförbundens medlemmar nu knutits fastare till SHIO.

Efter förhandlingarna visade bilreparatör Karl-Arne Johansson, Laholm färgbilder från Ghaza och Kongo, vilka han tog, när han 1960 tillhörde FN-bataljonen.

Skogaby kooperativa handelsförening

har under senaste verksamhetsåret haft en omsättning på kr. 514,735:88, vilket utgör ökning mot föregående år med kr 59,368:69.

Medlemsantalet är 110.

Ränneslövs finanser

Den föreliggande redogörelsen från statistiska centralbyråns rörande kommunernas finanser 1961 upplyser ifråga om Ränneslövs kommun, att inkomsterna belöpt sig till drygt 1 1/2 milj., utgifterna till i det allra närmaste samma belopp. Bland inkomsterna ingick skatter om 0,7 och statsbidrag om 1,2 milj. Vid fjolårets ingång redovisades kommunens tillgångar till inkomst 3 1/2 milj., skulderna till 1 milj.

Vallberga vägförening

hade på måndagen årsmöte under ordförandeskap av Sven Andersson. Styrelsen har valts tidigare och man hade nu att utse suppleanter. Dessa blev Agne Larsson. Bernhard Johansson, Karl Holmberg och

Presentkartonger

med HARVATTEN och RAKVATTEN m. m. till Fars dag.

Parfymeri LYON

Östertullsgatan Laholm

Ingvar Ohlsson. Revisorer: Claes Christoffersson och Erik Nilsson.

Utdebiteringen bestämdes till 1 kr per 1.000 kr:s taxeringsvärde. En del underhållsarbeten på samhällets vägar diskuterades.

Skördefest i Hasslöv.

Klubbodlarna i Hasslöv och Östra Karup hade på tisdagskvällen gemensam skördefest i Hasslövs bygdegård. Ett 100-tal intresserade mötte upp och hälsades välkomna av klubbledaren i Hasslöv, Anders Larsson.

Konsulent Bror Jönblad i Hallands läns ungdomsnämnd visade film samt förrättade utdelning av årets priser till klubbodlarna. Därefter följde kaffesamkväm samt ett underhållningsprogram av klubbodlarna själva med sång, musik och sketcher.

Ytterligare en kassaskapliga

har sprängts och fyra personer, samtliga hemmahörande i boråstrakten, sitter anhöllna i Halmstad. De nya anhöllandena har direkt samband med den kassaskapliga, också den om fyra man från boråstrakten, som anhölls och häktades för inte så länge sedan och mot vilka en rättegång vid häradsrätten i Halmstad planeras i mitten av månaden. Den ene av de fyra i den tidigare kvarteret har nämligen vid förhör erkänt att han gjort kuppen tillsammans med de fyra, som nu anhållits.

Fastighetsaffär i Sk. Fagerhult

Fröken Evelina Johansson, Sk. Fagerhult, har till metallarbetare Fritz Evert Gustafsson och hans hustru Margit Gustafsson, Sk. Fagerhult, sålt bostadshuset i Fagerhult 1:163 i Sk. Fagerhults kommun med omedelbart tillträde.

Hjärnarps kommunalfullmäktige

har godkänt utgifts- och inkomststaten och beslutat utdebitering av kr 8:80 för år 1964, en höjning med 1 kr.

Kommunalfullmäktige i Förs-lövsholm

har antagit förslaget till utgifts- och inkomststat för 1964. Det innebär en höjning av utdebiteringen med 69 öre från kr 6:60 till 7:20 för den borgerliga kommunen. Till ny ordförande i kommunalfullmäktigen utsågs Nils G. Andersson, Förs-lövsholm.

Herbert Persson, som utsetts till kommunalkassör, befriades från sina uppdrag i kommunalfullmäktige och vattenverksstyrelse.

Inpendlarna till Förs-lövsholm

I den nu föreliggande åttonde delen av redogörelsen för 1960 års folkräkning finns en uppställning över de s k inpendlarna till rikets landskommuner, dvs över de personer från andra städer, köpingar eller landsförsamlingar som vid räkningstillfället hade sitt arbete förlagt till en kommun. Även sådana utombyssor villkas arbete var av icke daglig karaktär eller som, ofta från avlägsna orter kommande, bara hade tillfälligt arbete i kommunen räknades därvid med. Av de i Förs-lövsholm arbetande var 140 sådana inpendlare. 25 av dem var från Båstad, 18 från Barkåkra, 17 från Hjärnarp, 17 från Västra Karup, samt 12 från Ängelholm.

Övriga inpendlare kom från ett flertal olika församlingar, vardera församlingen representerad med mindre än 10 i Förs-lövsholm arbetande personer.

Insättarrekor även i Örkel-lunga

Under sparbanksveckan har 3.594 insättningar mottagits vid Örkellunga sparbank, vilket är största antalet hittills och 62 mer än 1962. Detta innebär ett medeltal av 599 insättningar om dagen. Även insättningsbeloppet har ökat innevarande år.

Fastighetsaffär i Örkellunga

Fastighetsägare Sven Bengtsson, Örkellunga, har till fru Elvy Ann-Mari van Lis, Örkellunga, sålt bostadsfastigheten, tomt nr 11 inom kv. Björnen, Örkellunga. Tillträde har redan skett.

Plankorsning ...

(Forts. fr. föreg. sida)

meter innan han passerar den. Och att trafikanten vidare skall anpassa hastigheten efter trafiksituationen. Faktum är att denna korsning har skymd sikt mot Laholm och att farten därför borde dämpats ytterligare.

Det ovannämnda är en daglig företeelse. Mer sällan noterar man bilister som kör mot rött ljus vid järnvägsövergångar. Det hände emellertid för någon vecka sedan under kvällstimmarna. Orsaken till att denne bilist kom att bli lagbrytare var för hög hastighet. Han kunde inte stanna fordonet, när ljuset skiftade från vitt till rött. Nu hade han turen med sig, nästa gång kan orten vara framme.

Vad kan man då göra för att slopa dessa plankorsningar? En lösning är viadukter då man helt eliminerar olycksrisken. Men det kommer tyvärr att bli alltför dyrt, om man skall ändra om alla förekommande plankorsningar. En annan och kanske bättre lösning vore att intensifiera polisbevakningen med bl a radarkontroller vid järnvägsövergångar. Ganska snart skulle många bilförare ta det betydligt lugnare över korsningarna än vad de nu gör.

Problemet plankorsningen utanför Laholm bör dock vara av övergående natur, då motorvägen kommer att avlasta den gamla E 6-an genomfartstrafiken. Och tills det sker får man hoppas att inga olyckor kommer att hända.

Emson

Nöjes ...

(Forts. fr. föreg. sida)

fliffat med entrébiljetter vid åtminstone två av nöjesplatserna och därvid undanhållit omkring 30.000 kronor brutto av intäkterna. Stat och kommun har följaktligen också undandragits betydande skattebelopp, i runt tal 6.500 kronor.

Dålig ekonomi och opåräknat dåligt resultat tycks ha varit den direkta orsaken till det omfattande skatte- och deklarationsfusket. Till en början nådde manipulationerna heller aldrig någon större omfattning, men eftersom Örkellunga kommun aldrig begärde några redovisningshandlingar kunde man fortsätta ostört.

Efter hand drevs fusket i allt större skala, nöjesidkarna klipp-te och raderade i redovisningarna för att på så sätt kunna skriva ner ett mindre antal försålda biljetter. Den drivande kraften införde också försäljning av egna biljetter för att, som han uppgav vid huvudförhandlingens tilldelning av biljetter från kommunen var alltför dålig. Han ämnade dock redovisa för dessa också, men det skedde aldrig.

När det gäller uppträttande av deklarerat så var båda inblandade i dessa. Huvudmannen svarade för själva uppträttandet och förmådde sedan kompanjonen att skriva under.

600 ...

(Forts. fr. föreg. sida)

fick klart för sig vad som väntade försökte många klara sig undan genom att ställa ifrån sig framförallt spritflaskor, som hitades lite varstans i visitationslokaler.

De allra flesta tog tullens blixtnack med ganska gott humör — som ett slags "ödets slag" som man måste finna sig i. För åtskilliga hundra (hus-mödrar mest) blir det nu åtal för smuggling av diverse varor och tullen har fått en erfarenhet som ger riktlinjer för utökad kontroll av de dagligen tusentals resenärerna till Danmark — de flesta husmödrar som far över för att köpa bl a grädde (!) i grannlandet, i bagaget blandat med litet förbjuden sprit o. s. v.

DU KAN
HJÄLPA
RÖDA KORSET
POSTGIRO 900 800

Sydsvenska ...

(Forts. fr. föreg. sid.)

sammanförs i en enda stark och handlingskraftig förening. Det som händer kommer att ge en stöt framåt inte bara åt bondeskogsbruket och landsbygden utan åt hela landsdelens ekonomiska liv.

Det har klart framgått av tidigare uppgifter i pressen och på annat sätt, att fusionsfrågan direkt aktualiserats genom den av skogsägarna planerade utbyggnaden av cellulosaindustrin i västra Sverige. En industri, av den storleksordning, som man i dag måste bygga för att få en lönsam produktion, kräver så stora tillgångar i fråga om råvara, kapital och personal, att en fusion av de berörda föreningarna snabbast för till målet. Från skogsägarehåll betonar man, att läget inte tillåter någon tvekan inför arbetsuppgiftens storlek. Cellulosaindustrin i Västsverige måste helt enkelt byggas ut, för att virkesavsättningen skall kunna säkras, och för skogsägarna framstår det som en naturlig sak, att de som producerar skogsråvaran även deltar i förädlingen. Skogsägareföreningen har också visat, att man med framgång kan driva skogsindustrier. De föreningsägare cellulosafabrikerna i Möns-terås och Mörrum ger belägg för den saken.

Inom ledningen för de fyra fusionerande föreningarna är man övertygad om att medlemmarna har fullt klart för sig, att virkesavsättningens tryg-gande är en fråga av grundläggande betydelse för bondeskogsbruket. Man utgår därför ifrån att skogsägarna är beredda att ta itu med den uppgift som ligger framför dem och enligt sluter upp kring fusionen, tillägger direktör Edström.

Oexaminerad ...

(Forts. fr. föreg. sida)

juridik i 12 år i Uppsala utan att ha hunnit längre än halva vägen till sin examen förfälskade det protokollsutdrag, vilket gäller som examenshandling och skrev under det med fakultetsnotariens namnteckning.

Med detta förfälskade papper sökte han och fick en tjänst som tingsnotarie i en Norrlandsstad. Under tre år stannade han vid häradsrätten i staden och avlade under denna tid domare och fick döma i smärre mål.

Sedan mannen blivit tingsmeriterad fick han en tjänst som tillförordnad assessor i en annan stad. Efter kort tid flyttade han emellertid över till den advokatbyrå, där han sedan dess varit anställd.

Anledningen till falskariet är delvis att mannen under studietiden hade en pressad ekonomi. Han var gift och hade barn. Flera gånger tvingades han avbryta studierna för militärtjänst.

Flertalet ...

(Forts. fr. föreg. sida)

Värdelens inflytande på växtligheten 16 juli—15 oktober uppges ha varit normalt i större delen av Svealand och Norrland, medan utvecklingen i Götaland, främst i Malmöhus län, varit något ogynnsam. Som främsta orsak till nedsatt växtlighet rapporteras kyla och regn. I viss utsträckning meddelas även att växtligheten hämmats av torka.

Höstsådden 1963 har på grund av regn försenats i stora delar av Götaland.

MARKARYDS-BYGDEN

Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel. 10150

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan

Markaryds föreläsningförening

har hållit årsmöte och därvid omvalt rektor Gunnar Örrling till ordförande och komminister Wiktor Magnusson till föreståndare o. kassör. I styrelsen omvaldes också rektor Assar Frick, trädgårdsmästare Eric Carlberg, doktor Karl Wirthholm, maskinförare Vilhelm Johansson, nämndeman Georg Olsson och järnvägskontorist Per Gösgen. Till revisorer utsågs bankkamrer Josef Alfredsson och red. Carl Graneskog.

Markaryds bridgeklubb slutspelade i tisdags årets "Ank-bridge". Resultat: 1) Kjell Hansson/Torsten Lundqvist, 200 poäng, 2) K. E. Josefson/Knut Malmberg,

86 procent ...

(Forts. fr. föreg. sida)

riges födelsetal — ca 14 promille — är lågt jämfört med sådana industriländer som Västtyskland och USA (18 resp 23 promille). Mot detta kan sättas att inflyttningen från utlandet ökar landets befolkning med ca 10.000 personer om året.

Ar 1940 utgjorde åldersgruppen 16—66 år 70 procent av befolkningen. 1980 beräknas siffran ha sjunkit till 62,6 procent.

När det gäller yrkesfördelningen var år 1960 endast 14 procent sysselsatta inom jordbruket. Av de förvärvsarbetande fanns 45 procent inom industrin, 21 procent inom handel och samfärdsel och 20 procent inom servicenäringar.

Den fortgående industrialiseringen speglas också i befolkningens fördelning på gles- och tätbygd. Ar 1920 bodde 45 procent i tätorter — år 1960 hade siffran sprungit upp till 73 procent. Plan-schen visar hur gles befolkning Norrland är jämfört med Götaland och Svealand — 88 procent av befolkningen bor söder om Dalälven.

Ahla CUF ...

(Forts. fr. föreg. sida)

narsson. Gruppledare: Mellby-Trullstorp Håkan Johansson, suppl. Hasse Persson, Laholms stad Gert Axelsson, suppl. Krist-ter Nilsson, Nyby-Värmen Len-nart Patriksson, suppl. Kerstin Jönsson, Ahla-Kungsgården Jan-Ake Christiansson, suppl. Anna-Lisa Gustafsson, Arna-berga-Lejby Hasse Olsson, suppl. Hasse Birgersson, Kattarp Lars Larsson, suppl. Lena War-gren, Ösarp-Restad Ingrid Nils-son, suppl. Berit Larsson, Kö-pinge-Östorp Kerstin Bertilsson, suppl. Eva Jönsson, Tjärby-Lilla Tjärby Lizzie Larsson, suppl. Gert Wernersson.

Tävlingsnämnden för 19

Hos
Andréns
Stortorget tel. 10069 Laholm
finner Ni många lämpliga FARSDAGS-PRESENTER

FARSDAGS-PRESENTER
i stort urval finner Ni hos
MALTES
Tel. 400 05 HISHULT Tel. 400 05

TIPS till FARS DAG
PORTFÖLJ — NECESSÄR
CIGARRETTETUI
PLANBOK — BÖRSAR
LIVREM — HANDSKAR
Laholms Läder

Till FAR
CHROCHETHANDSKAR
Vildsvin, Renhud och Hjort-
hudshandskar i trevliga
färger.
Handskaffären
Östertullsgatan 4
Tel. 10732 LAHOLM

PRESENTEN till FAR
finner Ni lätt hos
K. LARSSONS EFTR.
Karl-Gösta Johansson
Tel. 240 13 Östra Karup

TILL FAR
**SKJORTOR — SLIPSAR
UNDERKLÄDER
STRUMPCOR — SLIPPERS**
m. m.
IVAR NILSSON
Tel. 600 55 Skogaby

Den bästa FARSDAGS Presenten

LEMANIA
schweizeruret
när det är som bäst —
för damer och herrar —
för vardag och fest!
Hos Fackmannen —
Urmakaren
GUNNAR GRAN
TEL. 300 92 VAXTORP

Fars-Dags-Tips
KVALITET OCH ELEGANS
TILL RIMLIGT PRIS
28:50 rikspris exkl. oms.
CONSUM gas
FRIBERGS
Laholm — Tel. 100 81

GE FAR
den blomma ban
bäst tycker om
ADLON club
nylonskjortan med
den röda nejlikan
• perfekt passform
• perfekt STITCHLESS krage
• perfekt i varje detalj
ADLON Club 75 — 45:—
— "den klassiska" —
ADLON Club 40 — 32:50
— "den lättare" —
ADLON Club 40 — 35:—
— tab-krage —
ADLON Club Triplex 39:50

Lundings
Dam- & Herreskåp
LAHOLM

NYGIFTA

Bert Karlsson, Markaryd, med
maka Maj-Britt, född Bäckman,
Markaryd.
(Träffs Foto, Markaryd.)

Roland Johansson, Markaryd,
med maka Britt, född Engström,
Traryd.
(Träffs Foto, Markaryd.)

PREDIKOTURER
Våxtorp: Malte Svenssons fredag
kl. 19 pred. av Emil Olsson.

SVENSKA GREKBYN

BÖRJAR TA FORM

I dagarna avslutas en stor svensk markaffär i Grekland. Det är representanter för IOGT som då tecknar på de sista officiella papperen för köp av 24.000 kvm strandtomt. Dessutom förhandlar svenskarna om inköp av ytterligare 6.000 kvm mark.

Därefter börjar, om några veckor alltså, projekteringen för IOGT:s semesterby om 30 villor intill den lilla byn Skala Oropos, nordost om Aten. Därmed är det klart för ännu en "svenskby" i södra Europa.

Markaffären har varit ett krångligt kapitel för den svenska organisationen, som sedan sommaren och hösten 1961 har varit sysselsatt med detta projekt.

Främsta anledningen är att säljarna av marken har varit spridda över praktiskt taget hela världen, berättar redaktör Sven Elmgren, IOGT:s ordenssekreterare och en av de drivande krafterna bakom bygget i Grekland.

MANGA BESÖK.

IOGT-by, som delvis byggs för att motverka det svenska turistsuperiet utomlands, blir en grupp villor, Troligen 30, men möjligen färre. De ska byggas i olika storlekar, och ska kunna ta emot 80–100 gäster på en gång. Ursprungligen hade man tänkt att byn skulle bli klar under 1964, så kommer inte att ske, och något exakt datum för invigning kan man inte ange ännu.

Intresset i svenska IOGT-kretsar är stort just nu, berättar redaktör Elmgren, som tror att det till stor del beror på att många varit där nere nu i sommar och höst. Bli-vande semesterfirare i IOGT-by har alltså vandrat omkring på den nu kala stranden, sett på ängslutningen där husen ska ligga och resonerat om de ekonomiska möjligheterna att köpa ett hus där.

TECKNING SENARE.

Någon andelsteckning ute i landet har inte satt i gång ännu.

— Först ska vi göra vår projektering, och bestämma vilka typer av villor som passar oss, betonar man från IOGT:s centralbyrå i Stockholm. Där är man också

Rekorddyr film har hittills gett 100 miljoner kr

Världens dyraste film "Cleopatra" med Elisabeth Taylor och Richard Burton i huvudrollerna har hittills spelat in omkring 100 miljoner kr. Det är mer än vad man hade räknat med att tjäna fram till i dag. "Cleopatra" kommer till Stockholm måndagen den 18 november. Filmen hade premiär i New York början på juni i år och skall enligt nuvarande beställningar spelas på 62 biografier utanför USA. För att finanserna skall gå ihop för Fox måste filmen spela in minst 400 miljoner kronor men även summer upptät 600 miljoner har nämnts.

angelägen om att säga att anläggningen inte får någon lyxkaraktär.

— Det blir måttliga dimensioner på det vi skall bygga. Inte alls något i stil med Riva del Sole i Italien, säger redaktör Elmgren.

Min kommentar: IOGT-arna bör fundera extra noga över sambandet mellan kvalitet på ett sommarhus i dessa varma trakter och semesterfirarnas trivsel. Riva del Sole, exempelvis, är förvisso ingen överlyxig anläggning för en barnfamilj. Kvalitet — som ju för all del inte är det samma som lyx! — lönar sig alldeles särskilt under vår lediga tid.

För övrigt gläder sig IOGT-arna, med rätta, åt att jugoslaverna i förra veckan fick sin bilyg till grekiskt gränsen klar. Det betyder internationell välgångard ändra från Sverige till en mil från IOGT-byens centrum. Bra!

ICA tips
djupfryst
GÖD-KYCKLING 820
EXTRA PRIMA
BROILER PER KG
TILLFÄLLIGT EXTRA PRIS
GELÉ 144
3 SMÅKÄR SPECIAL PRIS
SVART VINBÄR
RÖD VINBÄR
LINGON
250 g glas

FIRA FAR OCH MÅRTEN
djupfryst PER KG
Gödhöns 620
EXTRA PRIMA
TILLFÄLLIGT EXTRA PRIS
RÖDKÅL 138
400 g BURK
ÄPPELMOS 155
lattsucrat
400 g GLAS
ÄDEL-OST 160
140 g BIT
BUKO 135
85 g TUB
RÄK-OST 45+

ISLANDS-SILL 335
TVÅ STORA SALTÄDE SILLAR
i 650 g burk
FRUKT-COCKTAIL 159
482 g
EXTRA PRIS tom onsdag
PÄRON 139
440 g
EXTRA PRIS tom onsdag
CHOKLADPUDDING 140
nu med iobilder
4 STORA PORTIONER
PAKET OM 2 PÅGAR
KINA 100
häriga frödegöer för
trivsamma TV-kvällar
ICA plastbehandlat
HYLLPAPPER 105
RULLE 50cm x 5meter
SMÅK-MÄRKT SLOTTSPOTATIS 165
3KG PÅSE
SPANSKA GULDDRUVOR 255
utskott goda, solmättade
SPECIAL PRIS 140
1/2KG

Riktpriser inkl. återbäring och oms.
I butiker med nettopriser avdrages återbäringen på ovanstående priser.

MER ATT VÄLJA PÅ I ICA-BUTIKEN

Laholms bridgeklubb
spelade på måndagen första om-
gången i barometertävlingen som
går över tre kvällar. Resultat: 1)
Gurli Magnusson/Göte Olsson 202,
2) Ella och Thure Nils on 177, 3)
Berit och Dick Lange 175, 4) Carl
Persson/Gunnar Andersson 168 po-
äng. Medel: 156 poäng.

Prenumerera på LT

== LT Torsdagen den 7 november 1963 LT ==

Kommunalskatten stiger

Den genomgående tendensen när de kommunala instanserna i höst fastställer nästa års utdebitering är att utdebiteringen stiger. Trots ett i allmänhet stegrad skatteunderlag måste man dra åt ytterligare några varv på skatteskraven för att få pengarna att räckna till de nödvändiga utgifterna.

Till stor del beror detta på att staten vältrar över en allt större del av utgiftsbördan på landsting och kommuner. Denna tendens uppmärksammades av Bertil Jonasson i Ekshärad (op) i höstens remissdebatt. Hr Jonasson betecknade denna utveckling som ytterst olycklig. Det är de små skattesvaga kommunerna som drabbas hårdast och genom att kommunalskatten är proportionell — i motsats till statsskatten som är progressiv — medför detta en skatteövertvåring på de mindre inkomsttagarna.

Den enda lösningen på problemet är en bättre statlig skatteutjämning och det är att hoppas att 1958 års skatteutjämningsskattedirektiv skall komma med förslag till förbättringar. De tilläggsdirektiv som utredningen i våras fick från finansministern kan emellertid leda till att resultatet inte blir vad man annars hade anledning att hoppas.

1950 var utdebiteringen i genomsnitt 10 kr till landsting och kommuner. I dag lär motsvarande utdebitering ligga mellan 15 och 17 kr, ja, det finns t. o. m. kommuner som har ännu högre utdebiteringar. Denna utveckling kan inte få fortsätta. Här föreligger svåra orättvisor som riksdagen bör se till att få undanröjda.

Hr Jonasson kom i slutet på sitt anförande in på en annan samhällsfråga som inom den närmaste framtiden kommer att pocka på sin lösning. Det är den friställning av arbetskraft som kan bli följden av rationaliseringarna i skogsbruket. Här hotas en hel grupp av människor som ofta nått en ålder där det är svårt att börja om från början. Det är människor

som arbetat i många år, inte sällan under dåliga lönsamhetsförhållanden, men som ändå fullgjort en samhällsgagnande uppgift. Det går inte bara att lämna dem därhän. En aktiv lokaliseringspolitik i stil med vad som föreslagits av lokaliseringsutredningen kan hjälpa till att lösa sysselsättningsproblemen för denna grupp. Under alla förhållanden har samhället ett ansvar för dessa människors framtid. Även om skogsbrukets rationalisering inte kommer att gå på långt när så snabbt som vissa experter påstår så finns det här en samhällsgrupp för vilken framtidsperspektiven ter sig allt annat än ljusa.

LANDSBYGDEN ETT ENDA FRITIDSRESERVAT

Fritidsreservat skall det tydligen bli av hela den svenska landsbygden, befarar Tidskrift för Landtmän, Lund, som hänvisar till generaldirektör Lundgrens i lantbruksstyrelsens utredning med bl. a. vidklyfta frågeformulär om folks semesterplaner.

Folkhemmets väldiga friluftsservat skall grundas på de många öde hemman och stugorna ute i bygderna, det förklarade hr Lundgren redan i början av sin ämbetsfärd. På ett tidigt stadium förväntade han många genom sitt fritidsreservat intresse för just fritidsfrågorna, vilka man har för sig knappast bör lösas inom lantbruksstyrelsens ram.

Planerna har självfallet varit i säck innan de kom i påse, och kraven på sakkunskap hos innehavarna av statens högsta ämbeten är för länge sedan slopad. Ack, det är många år sedan bönderna reste bort för att landet begåvats med en rådmann som jordbruksminister, suckar den citerade lantbruksledningen.

HÖGERN SER OM SITT HUS

Efter de svåra valbakslagen har högeren en påtaglig strävan att se om sitt hus och försöka få bort de värsta skönhetsfläckarna från 50-talets socialt negativa linje. I "Besked" försöker högerledningen precisera något som kallas "ägardemokrati". Detta begrepp strider dock mot den praktiska högerpolitiken, skriver partisekreterare Gustaf Jonnergård i oktobernumret av Politisk Tidskrift (CUF):

Mellan den ideologi, som högeren byggt upp kring ägardemokratin, och den praktiska högerpolitiken har man alltså ett direkt motsatsförhållande. Det är inte någon unik situation för högeren. Den tidigare argumenteringen kring den egendomsägande demokratin hade samma karaktär. Under 1950-talet fram över 1960 års val sade högeren t. o. m. att hela högerpolitiken var en politik för vardagsmänniskorna — fast den i verkligheten var en politik ensidigt för de högsta inkomstgrupperna. Det direkta spänningsförhållandet mellan högerens handlingspolitiska innehåll och högerens argumentering är alltså inte någon nyhet.

Det kan knappast vara möjligt att högerledningen tror att det är ett borgerligt samlingsprogram som presenterats i Besked. Högeren vet att dess privilegiekonserverna alternativt inte har någon möjlighet gentemot socialdemokratin.

SOCKRET OCH SKATTEN

Sockret fortsätter att bli dyrare, och höjningar har skett utan att de delgetts allmänheten. Det har uppgetts, skriver Jordbrukarnas Föreningsblad, att Sockerbolaget av KF och den enskilda handeln underrättats om att någon offentlig intet behövs, sedan man fått möjlighet att nå en del av butikerna genom butiksradien.

Undras om inte skälet till hemlighetsmakeriet är ett helt annat. Någon större glädje kan det nämligen inte bereda att behöva tala om prishöjningar som uteslutande beror på världsmarknadspriset, sedan man ondgiort sig så mycket över den inhemska jordbruksprisregleringen...

Vad sägs föresten om att slopa den extra sockerskatten som en liten present åt konsumenterna? Den skulle så osökt lämpa till denna så samtidigt med den dödsdömda kaffeskatten och teullen, tycker Föreningsbladet.

Ingen brist på utsäde av vallfrö

Stockholm (TT).

Någon brist på utsäde av de viktigaste vallfrösorterna synes inte föreligga för året att döma av rapporter från landets jordbrukskonsulenter, som inkommit till Sveriges fröodlareförbund. Så här tidigt på säsongen måste det endast röra sig om uppskattningsfråga om den aktuella fröskörden men man får en vägländning vid bedömningen av tillgången på frö.

En försiktig kalkyl av totala tillgången på frö (skörd plus lager) och beräknat behov ger vid handen ett överskott på drygt 10 procent (omkring 4.500 deciton). Däremot förefaller tillgång och behov att balansera nägorlunda ifråga om klöverslagen. En oviss faktor är dock det aktuella fröbehovet. Den minskade kreaturs- och den ändrade tekniken vid foderberedningen har sannolikt förskjutit relationerna

Paris håller på att "tvätta ansiktet". Sekelegamla byggnader vars patina i många fall till följd av smuts, som den växande trafik framkallat, blivit helt svart, rengöres och får tillbaka sin ursprungliga färg. Det är en jättelik rengöringsprocess som är i gång och som just nu ger Paris en ny färgton — Seine metropolen har blivit den svartvita staden. Vid sidan av en nästan svartgrå byggnad reser sig en nyttvättad sådan vars färg oftast är ljusockra. Kontrasten erbjuder en fascinerande syn — en ny nyans i Paris' ansikte.

Initiativet till den stora "ansiktstvätten" i Paris togs för några år sedan av kulturminister André Malraux och hittills har man hunnit tvätta ett flertal offentliga byggnader och privata fastigheter. Monsieur Boquet i det franska kulturministeriet lämnar några uppgifter om dessa arbeten:

500 LITER VATTEN PER KVADRATMETER.

Man hade flera tekniska möjligheter att välja på när man bestämde sig för att börja tvätta de gamla byggnaderna. Kemikalier kunde exempelvis utnyttjas, men vem kunde garantera att dessa inte skulle skada byggnadsmaterialet och verkningarna bli synliga först efter flera år? Man kom efter överväganden till det resultatet, att vanligt vatten nog var det säkraste rengöringsmedlet och det använder man nu. Vattnet sprutas under högt tryck mot ytan som skall rengöras och lossnar inte smutsen på alla ställen effektivt tar man borsten till hjälp.

För rengöring av en kvadratmeter väggyta går det åt omkring 500—600 liter vatten. Räknar man ihop alla kostnader för arbetet — vattenställningar och annan utrustning, löner etc. — får man en slutsumma på 11—12 NF per kvadratmeter. Detta innebär, att fasadtvätten av en vanlig bostads- eller affärshusbyggnad i Paris genomsnittligt kostar omkring 40.000 NF. Varje år ålägges ett antal fastighetsägare på olika håll i staden att rengöra sina husfasader. Kostnaderna för arbetet skall bestridas av fastighetsägaren.

"Ansiktstvätten" av de stora offentliga byggnaderna kostar emellertid åtskilligt mera än motsvarande utgifter för en privat fastighet. När den berömda Madeleine-kyrkan i Paris' hjärta rengjordes krävde arbetet sex veckor och en kostnad av 500.000 NF. Rengöringen av huvudfasaden och de stora pelargångarna på gårdsidan i Louvren kostade en miljon NF. Att tvätta gårdsidan av Palais Royal krävde en kostnad på 300.000 NF och rengöringsarbetet på Place de la Concorde slukade 550.000 NF.

NOTRE DAME SVAR-TVÄTTAD.

Bland övriga byggnader som tvättats hittills kan nämnas Frankas Akademiens fastighet, Nationalförsamlingens palats mitt emot Madeleine på andra sidan Seine, Gare du Nord, Stora Operan m. m. Däremot vet man ännu inte hur man skall vörja mot Notre Dame. Katedralens byggnadsmaterial består nämligen av en stenart vars rengöring är sammanknippad med speciella, tekniska svårigheter. De flesta byggnaderna i Paris som rengjorts är kalkstensbyggnader.

Den rika konstnärliga utsmyckningen som är så karaktäristisk för de flesta offentliga byggnader i Paris framträder efter tvätten i sitt ursprungliga skick och deras

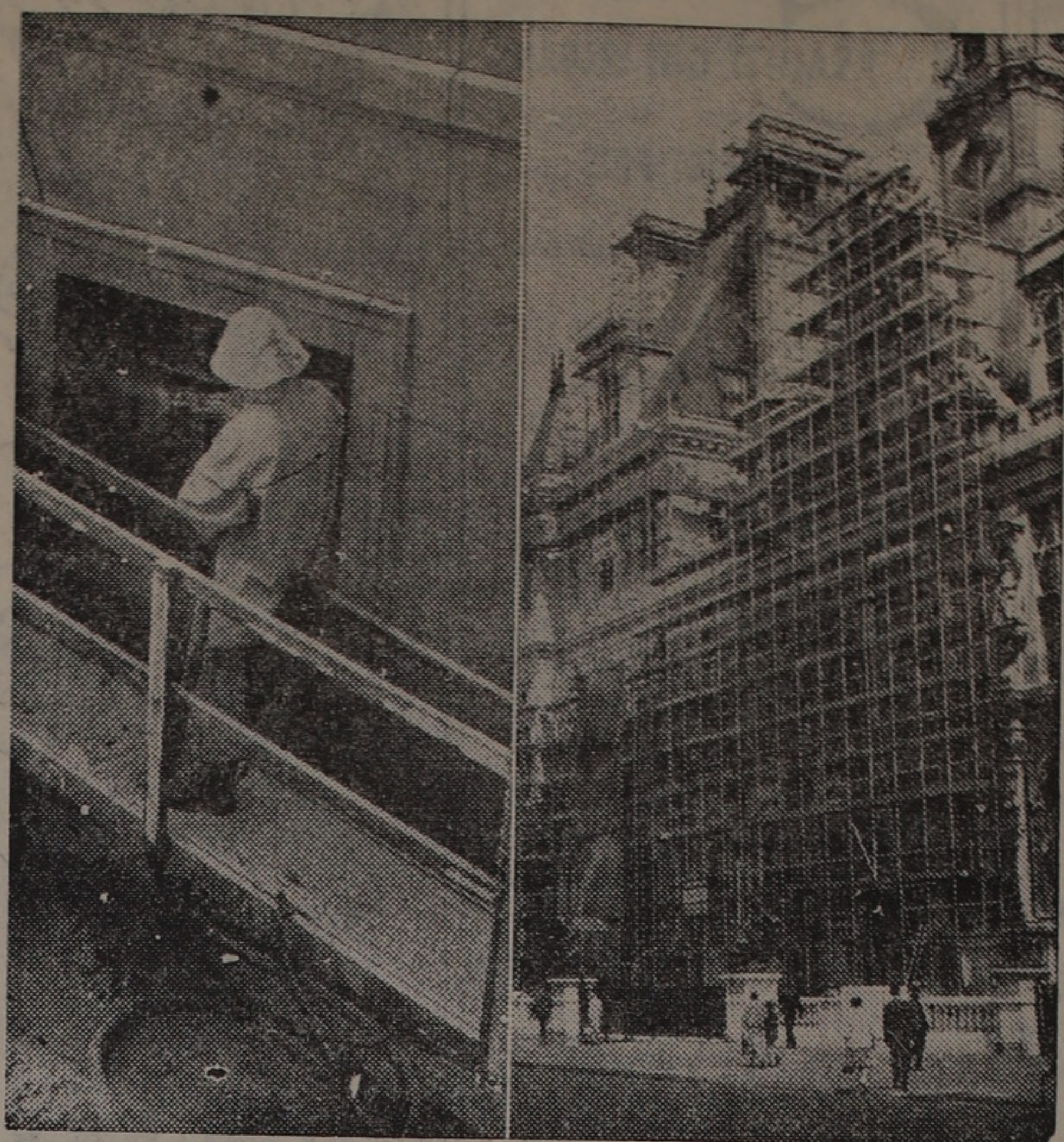
mellan klöver—gräs samtidigt som fröbehovet minskat något på senare år.

Medelskörden av timotejfrö synes vara något lägre än normalt, 275 kg per hektar. Högsta avkastningen, 500 kg, rapporteras från Halland, den lägsta, 100 kg från Norrbotten.

Kvaliteten torde vara rätt normal, dock sämre än normalt bl. a. i Södermanland och Bohuslän. Örebro län, som har särskilt stor fröodling av detta slag, svarar för en kvalitet som är något ojämn och som helhet kanske något under normal.

Av rödklöverfrö ligger medelskörden sannolikt omkring 275 kg per hektar. Här svarar Östergötland för högsta siffran, 400 kg. Västerbotten för lägsta med 75. Bästa kvaliteten har fröet från Gotland. Vad alsieklöverfröet beträffar ligger avkastningen i genomsnitt vid 300 kg per hektar. I Östergötland, som av tradition är det viktigaste odlingsområdet för detta fröslag, varierar hittills kända fall mellan 300 och 700 kg.

Paris "tvättar ansiktet"

Det är flera miljoner franc som går åt när Paris tvättar ansiktet. Det visade sig att vatten var det bästa rengöringsmedlet (t. v.)

ljus- och skuggeffekter blir sådana som de var, när byggnaden var ny. Inte minst i kvällsbelysning erbjuder de tvättade byggnaderna en fascinerande syn.

Hittills har byggnaderna "andana som de var, när byggnaden var ny. Inte minst i kvällsbelysning erbjuder de tvättade byggnaderna en fascinerande syn."

Försämrat penningvärde bromsar rationaliseringen

När det från vissa opinionsbildande håll alldeles särskilt påtalas nödvändigheten av snabbhet i bortrationaliseringen av de mindre gårdarna kan det vara på sin plats att i första hand rekommendera dem som leder den ekonomiska utvecklingen i vårt land att bromsa penningvärdeförsämringen, anförde jordbruksutskottets ordförande hr Hansson i Skegrie bl. a. i remissdebatten.

Så länge vårt penningvärde försämrats i den takt som nu sker utgör detta den mest effektiva bromsen på jordbrukets storleksrationalisering.

SJÄLVFÖRSÖRJNINGSGRADEN.

Hur bräcklig vår självförsörjning egentligen är har bland annat den gångna sommarens dåliga skörd av brödsäd givit belägg för, erinrade hr Hansson. Skörden är i år cirka 300.000 ton mindre än fjolårets och i mycket hög grad otjänlig som människoföda på grund av groddskador. Hade vi haft ett avspärrningsläge skulle hela vår beredskapslagring av brödsämnar gått åt för att ge

en någotsånär tillräcklig ransoneringsring.

De hurtfriska rösterna som nu höjes för en snabb uträdering av de mindre jordbruket och nedläggning av några hundratusental hektar åker bör observera riskerna i sådan utveckling.

Sommarens dåliga skörd av brödsäd leder till en betydande import av brödsäd.

ENSKILT SPARKAPITAL.

Den som äger en jordegendom har också en strävan att spara för att amortera skulderna på fastigheten. Hans sparkapital är därmed placerat i en värdebeständig form som inte reduceras i takt med penningvärdeförsämringen. Det utgör den form av pensionering på ålderdomen han valt.

Det är förklarligt om man inte gärna säljer sin gård till grannen för att stärka dennes jordbruk. Det innebär ju, att man får sitt sparande kapital lösgjort ur fastigheten. Om det placeras i bank förminkas dess värde årligen i takt med penningvärdeförsämringen.

Inga specialregler för skolungdom, vädjar SECO

Stockholm (TT).

Elever får inte besöka restaurang utan målsmans sällskap, elever får inte besöka offentlig dans- tillställning utan rektors tillstånd, elev får inte ordna offentlig samkväm i förhyrd lokal om inte rektor givit sitt medgivande.

Regler av det här slaget finns fortfarande kvar i ett 40-tal skolor över hela Sverige, skriver SECO-aktuellt, organ för Sveriges elevers centralorganisation, som vidare fastslår att det här rör sig om regler som inkräktar på elevernas fritid, d. v. s. regler som gäller endast elever och som är utfärdade av skolan för att kontrollera elevernas förehavanden under den tid de inte uppehåller sig i skolan. SECO har alltid vänt sig mot regler av det här slaget, tillägger tidskriften, och det är mot den ovan skisserade bakgrunden som organisationen i början av höstterminen tillskriver elever, rektorer och skolstyrelser i de skolor, som ännu har kvar ordningsregler, vilka inkräktar på elevernas fritid. Regler av det nämnda slaget bör slutgiltigt försvinna, menar man.

I alla skolor finns och måste finnas regler men de bör gälla enbart livet inom skolan, heter det vidare. Med totalförbud för skilda saker utfärdade av skolan står ingenting att vinna. SECO vänder sig inte mot att det finns regler som reglerar ungdomens fritid. Vad man vänder sig mot är att man åstadkommer specialregler för skolungdom. Regler av antytt slag bör, i de fall de kan motiveras, gälla alla ungdomar och bör följaktligen utfärdas av polis eller barnavårdsnämnd. Dessa myndigheter är för övrigt de enda som har möjlighet att kontrollera reglernas efterlev-

nad. Skolan saknar denna möjlighet.

Regler som att elever får förbjuda att utan rektors tillstånd ordna offentliga möten eller samkväm i hyrd lokal är ur demokratisk synpunkt otillfredsställande, förklarar SECO. De hör inte hemma i en skola som ser sin uppgift att fostra demokratiska och samhällsmedvetna individer. Andra regler, som exempelvis en västsvensk samrealskolas förbud för elever att besöka offentlig dans- tillställning utan målsmans och rektors tillstånd, utgör uppenbara intrång på individens och familjens frihet och självständighet, heter det slutligen.

Bin kan "tala"

München i november.

Bin kan faktiskt "tala". Visserligen utgörs deras språk bara av rytmiska smattrande ljud, men det är akustiska signaler som tydligt kan höras. Det är zoologen Dr Harald Esch i München som gjort denna intresseräckande upptäckt.

Hittills har forskarna ansett att bin gör sig förstärda med varandra bara genom de karaktäristiska danserna, som i åtskilligt varit kända. Det trodde också Dr Esch. Men då han åter som många gånger förut höll på med att iakttaga ett bis dans, tog han — på grund av en plötslig intuition — en bit gummislang som improviserad lur. Han kunde då tydligt höra rytmiskt smattrande som i bestämda avstånd upprepades. Han konstaterade att det dansande biet lätt förmådde det smattrande ljudet så snart det började dansen och likaså när dansen slutades.

Aktuell kommentar

Värdet av de frivilliga ungdomsorganisationernas arbete har ofta omvittnats. Man bör emellertid komma ihåg att den samhällsnyttiga insats, dessa gjort som karaktärsdanande och uppfostrande element, är resultatet av den fria och frivilliga karaktär föreningslivet har.

Ungdomsorganisationerna är minst av allt betjänta av en inblandning i sina arbetsuppgifter. Framför allt bör de betacka sig för en statlig ungdomsstyrelse vilken känner sig som ett överordnat organ och handlar därefter.

Helsingborgs Dagblad (h).

Jag förvärrar mig storligen över att vi äldre, som i skolan hade både knutendom med religionskunskap, morgonbön, historia och allt annat egenligen kunnat klara oss så pass hyggligt som vi gjort, med tanke på vad dagens snillen predikar. Så vitt jag kan bedöma, har vi inte haft någon direkt skada av vare sig det ena eller det andra. Vissa var det ibland tråkigt och meningslöst, tyckte man då, men livet har i alla fall visat att vi haft både glädje och nytta av vad vi den gången lärde.

Ge i Sydsvenska Dagbladet.

Demokratin framställs som den nya auktoriteten, den saken är fullt klar. Och därmed är vi tillbaka till den gamla goda tiden. Då var prostarna de stora auktoriteterna. Nu är det demokratins uttolkare, som blivit det nya prästerskapet. Namn och person har man bytt. Innehållet är så där tämligen detsamma.

Nordvästra Skånes Tidningar.

I dagarna har British Medical Journal generellt varnat för att använda långtidsverkande sulfapreparat hos kvinnor som är eller kan bli gravida, och anser det påkallat att på nytt pröva alla sulfapreparat i fråga om de fosterpåverkande effekterna. En illustration till ett alltför länge, alltför litet beaktat problem i spåret på undermedicinernas välsignelser.

Dagens Nyheter.

"Pressfönstret" i TV "är förvisso inte så bra att det inte skulle kunna bli bättre". Så uttalar sig i Rösterna i Radio-TV två av de för programmet ansvariga som svar på några kritiska betraktelser från tidsningshåll. Omdömet skall förefalla blygsamt men är motsatt. Sanningen är att programmet förvisso måste bli betydligt mycket bättre för att kunna bli bra.

Uppsala Nya Tidning.

I själva verket är det ett orande drag i det moderna samhället, detta att vi ständigt matas med underhållning genom masskommunikationsmedel. Det är för all del också kultur som tillhandahålls, men även den presenteras gärna i cellofanförpackning.

Antagandet om att bina genom de akustiska signalerna förkunna de sina dansstegs begynnelse och slut för de andra bina fick Dr Esch snart bekräftat vid ytterligare försök.

När ett bi hittat en ny plats för nektar och frömjöl, flyger det med detsamma tillbaka till sin bikupa för att ge de andra bina ingående anvisningar rörande det upptäckta blomsterfältets avstånd, riktning samt kvalitet. Biet gör det genom sina dansstegs riktning, längd och hastighet. Eftersom bikupan inne i allmänhet är mörk, får bina använda sina känselspröt för att förstå dansspråkets detaljer. Någon felaktig uppfattning skulle emellertid förmå bina att flyga åt fel håll, för långt eller för kort och till en mindre givande matplats. Därför begagnar bina — enligt vad Dr Esch uttrönt — akustiska signaler för att komplettera sitt dansspråk. Av smattrats hastighet lär sig bina första dansstegets hastighet och därigenom även hur pass givande den upptäckta fyndplatsen är.

Ett försök kom att bekräfta denna slutledning. Med hjälp av ett dött bi som påsatts en liten magnet av Dr Esch förespeglade forskaren under det han spelade det på tonband upptagna smattrat en mycket givande fyndort på ett bestämt avstånd och i en viss riktning från bikupan. De andra bina

(Forts. å sid. 7)

packning, inför öron som blivit döva och ögon som blivit blinda av övermatnad. Hur mycket ägnas mer än splittrad uppmärksamhet, blir mer än förströelse för stunden?

Östgöta Correspondenten.

Filmcensur Eklund säger att en man som Ingmar Bergman, vilken har ecklesiastikens förtroende till den grad, att han utnämns till chef för Kungliga Dramatiska teatern, bör strängt taget stå över all moralisk eller smakdiskussion.

Gott. I så fall behöver Bergmans filmer strängt taget inte visas för censuren så länge han är chef för Kungliga Dramatiska teatern.

Kar de Mumma.

Är det här ett privat slagsmål eller får vem som helst vara med? Frågade en gång en man i Delsbo.

Snart ha vi inom oppositionen anledning att ställa samma fråga till våra socialdemokratiska vänner. Man får ju knappast någon möjlighet att figh-tas, när sossarna släss inbördes så att hártestarna ryka.

Nu tänker jag inte i första hand på sosseskruntimren. Där skulle man inte ha skuggan av en chans.

Harry Hjärne i G-P.

Tage Erlander är människovänlig året runt, då det gäller kamraterna i regeringen. Han är människovänlig inte bara under vänliga veckan. Han kastar inte något statsråd över bord. Om någon hoppar av, så sker det frivilligt, under villkor att en sjövärdig landshövdingstol finns inom räckhåll.

Pål i Västerbottens-Kuriren.

Den myckna "uttråskiskan" i radio och TV är över huvud taget en kär och beprövad skottavla för svensk insändarkverulans. För den yngre generationen torde det emellertid dessbättre stå klart, att man i morgondagens samhälle svårli-gen kan klara sig utan gedigna kunskaper i något eller några främmande språk.

Korrespondens.

ETT ORD PÅ VÄGEN

HEBR. 12: 1—13.

Se på Jesus, trons hövding och fullkommare.

V. 2.

Kristenlivet liknas här vid ett löpande på tävlingsbanan. Det är sålunda fyllt av arbete och kamp. Detta får vi inte glömma.

Händra äro många, Gör motsånd, min själ! Satan dig näden ej unnar.

Men det finns kraft tillräckligt till seger, nämligen hela Guds fullhet. Och denna stora gudomliga kraft tillföres oss genom att se på Jesus. Därför uppmannas vi att se på honom, medan vi löper på tävlingsbanan.

Vänd dina ögon till honom just nu! Se honom såsom trons hövding!

Vilken väldig tanke, att han var den främste i frälsningens stora gärning!

Se på honom där han före världens grundläggning tog sig an syndarens sakk. Se honom där han följer sitt folk under det gamla förbundet. Se honom där i krubban såsom ett litet barn, född in i vårt släkte såsom Människosonen. Se honom på korset, där vårt långa skuld-brev blev utplånat genom blodet. Se honom på påskdagens morgon. Se honom på påsksdagen. Se honom i ditt eget liv. Långt innan du sökte honom, sökte han dig. Ja, han är trons hövding, annars hade inte vår tro blivit född.

Men han är också fullkomma-ren, eller som det kanske hellre bör översättas: förelöparen. Han har själv varit på tävlingsbanan. Han har gått vägen genom livet och är frestad i allt. Se honom som din förelöpare, och du skall finna vägen bland avtagsvägarna! Synen på honom skall också fönnedla en gudomlig kraft till ditt svaga liv.

Se, se, se och lev!

nytt och flytt

Torsdagen den 7 november 1963

Namnsdag i dag:
INGEGERD
Solen går upp kl. 7.39 och ned kl. 16.12.

I morgon:
VENDELA
Solen går upp kl. 7.42 och ned kl. 16.09.

BARA MISSAR FÖR FARS SKULL

Av kärlek och respekt för sin far och mor — som de annars skulle ha överglänsit i titlar — har brittiske premiärministern sir Alec Douglas-Homes fyra barn avlagt sina adelstitlar.

Premiärministerns son, den 19-åriga lord Dunglass, blir nu bara David Douglas-Home. De tre döttrarna förlorar sin hovtitel "lady" och blir bara miss Caroline Douglas-Home, miss Meriel Douglas-Home och mrs James Wolfe-Murray.

Sir Alec själv avsåg sig sina titlar för att kunna bli medlem av underhuset. Barnen hade inte behövs avsäga sig titlarna, men i sin ansökan, vilken inlämnades redan den 30 oktober, framhöll de att denna åtgärds av kärlek och respekt för sina föräldrar.

SMÅ STJÄRNGOSSAR I ENGLAND

Engelska tonåringar har hittat på ett nytt system för att redan i förväg förvisa sig om kvällens nöjen — de "betygsätter" sig själva.

En pojke eller flicka med en stjärna på rock- eller kappkragen hör till hålla i handen-klassen — deras jämnåriga med en rad av fem stjärnor är så avancerade de kan bli.

De första stjärnorna siktades i järnvägsknuten Ewinton för några veckor sedan. Idén har spritt sig som en löpeld.

Det är en jättefin idé, sa en tre-stjärnig flicka. Pojkar med tre stjärnor tycks trivas fint med mig och jag blir aldrig besviken när jag har en träff med någon av dem.

— Jag drar gränsen vid två

— Gå hem till mamma med vår gyckle, så får du bittelön, och så delar vi den sen.

stjärnor, och jag vill gärna veta i förväg vilken inställning de pojkar jag träffar har. Nu vet man ju vad man kan vänta sig av kvällen, sa en annan flicka.

Men en socialvårdare trodde inte att systemet skulle hålla i sig.

— Det är bara en tillfällig idé. Hittills har jag inte sett någon som är blygsam nog att ha bara en stjärna, eller frigjörd nog att ha fem, kommenterade han.

POLERAD GRANAT

Mr George West har i 45 år haft en souvenir från första världskriget stående i vardagsrummet och varje vecka har Mrs West polerat souveniren, en grej som maken plockade upp i en skyttegrav i Belgien.

Häromdagen fick familjen besök av en polisman och souveniren föreviades med den påföljd att polisen raskt tog och grävde ner den i trädgården och skickade efter en desameringspatrull.

Det var en livsfarlig granat som polerats i 45 år.

DET VAR EN GÅNG

en gammal pensionerad banmästare vid en privatbana, som vid sin avgång ur tjänst fått en gammal personvagn som avskedspresent. Den gamle f d banmästaren använde den som sommarstuga.

En dag stod han, inbiten piprökare som han var, utanför sin sommarstuga i hållande regn och sög på sin snugga. En förbipasserande bekant frågade honom varför han inte satt inne i "stugan" i stället för att stå ute i regnet o.

fick följande svar:
— Nä, den förbaskade järnvägsstyrelsen har ju förärat mej en vagn med bara en kupé för "icke rökare"!

BEKYMNERFRITT

— Barndomen var i alla fall en underbar tid — allt man behöver göra för att gå ner i vikt var att ta ett bad.

Doktor svarar

"E G". Ni har i ett noggrant och utförligt brev beskrivit olika besvär och undersökningsresultat samt de besked ni erhållit från den undersökande läkaren. Ni kan vara förvissad om att er doktor har absolut inte dolt någonting för er — det kan inte vara fråga om någon cancer. Undersökningsresultaten är mycket fina, men sannolikt har ni en viss grad av tarmkatarr, vilken ständigt irriteras av den starka oro och psykiska spänning ni befinner er i.

Fortsätt att hålla kontakten med psykiater och var inte rädd att doktorerna inte talar sanning för er.

De beskrivna temperaturförhållandena är helt normala.

"Undrande". Ni kan rekommenderas att genomgå undersökning av ejakulatets spermainnehåll. Detta göres numera vid de flesta större kvinnokliniker, dit ni kan ringa för upplysning. I vissa fall sker undersökningen vid den medicinska kliniken.

Pässjukan, kan om den angriper testiklarna, medföra total sterilitet hos mannen genom att den förstör de spermieproducerande cellerna, och har detta skett kan inget ingrepp upphäva den inträffade skadan.

ORDET PÅ BAKRUTAN

När en brittisk bilförare häromdagen slog på värmen i sin vagn blev det imma på bakrutan, och i imman framträdde ett fullständigt otryckbart ord.

Bilföraren, som var en antändig person slog genast av värmen igen, och då försvann ordet. Men varje gång han eller hans passagerare kände sig frusna och därigenom blev tvungna att sätta på värmen, kunde de åter läsa det förfärliga ordet på bilens bakruta.

Förtvivlad vände sig nu den redlige mannen till en verkstad o. bad att få ordet borttvätt, men trots villiga försök misslyckades man med det. Ordet hade skrivits på en plastskiva som var placerad mellan dubbla rutor, varav en var splittrfri. Bilförsäljaren, annars så talför, kunde inte upplysa om hur detta hade gått till. Men nu skall bilägaren få en ny bil — en bil vars bakruta testats med värmen på, så att det ovanliga och helt otryckbara ordet inte skall dyka upp igen.

SPETS PÅ DRINKEN

— Ni har väl hört om den där drinken som kallas Wennerström, frågar röst i telefon.

— Jo det tror vi nog. Är det inte fråga om en blandning av vodka och övreste?

— Visst. Men nu spetsar vi med ett par sömnpiller.

DAGENS SKOTTE

Mac kom in i en affär och undrade om han kunde få satt på ny borst på en gammal tandborste. Affärsinnehavaren svarade att det tyvärr inte gick, men att han hade mycket billiga tandborstar att sälja.

— Mja, sa Mac, jag måste nog fråga styrelsen först.

— Styrelsen?

— Ja, sa Mac, det är nämligen klubbens tandborste.

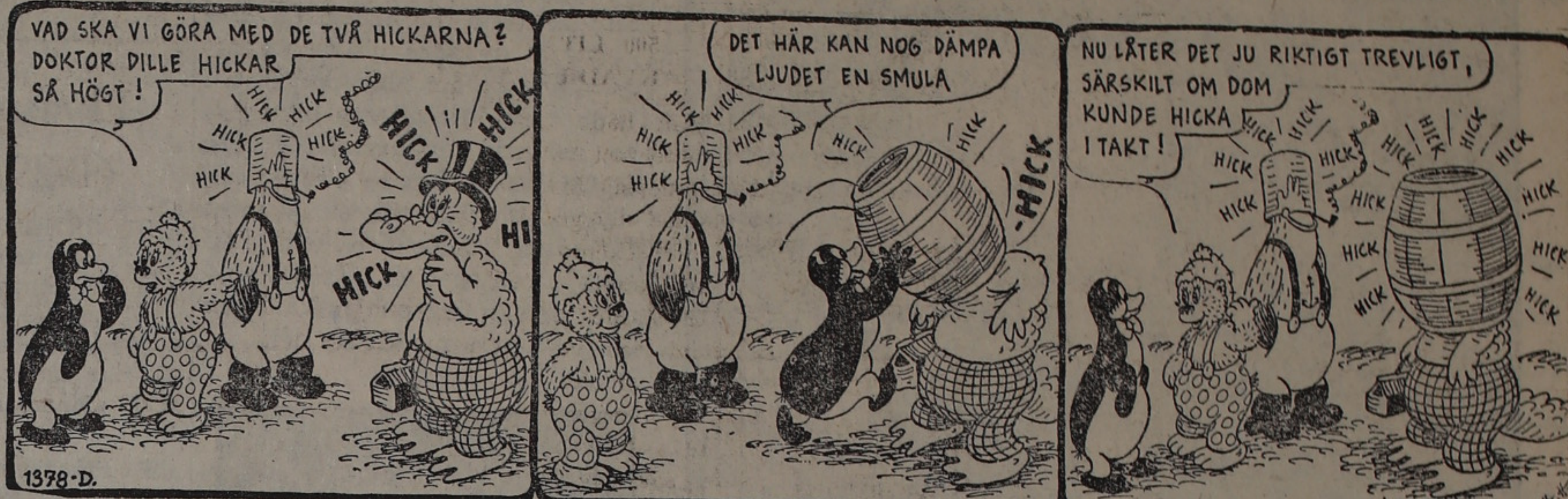
FILIP och MÅJKE

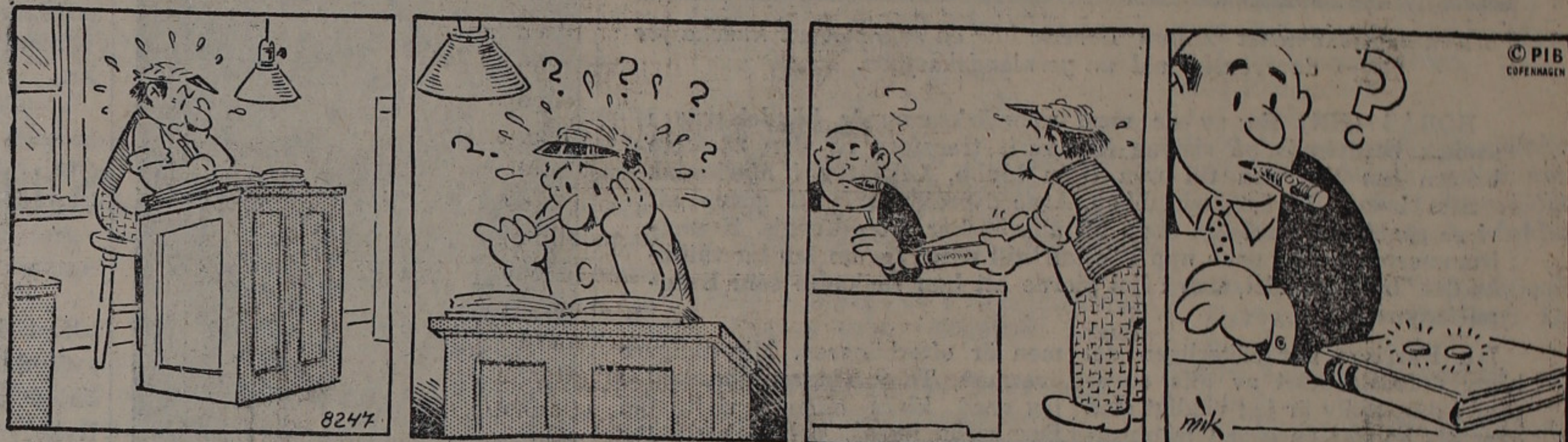
KALLE ANKA

NALLEPELLEPINGO

FERNAND

KULMAN

SAGT

Förbättra gatubelysningen. Som det nu är, händer det att herrarna antastar sina egna fruar.

(Red' Top)

En fördel med 35-timmarsveckan vore onekligen att man skulle få ytterligare fem timmar på sig för att leta efter en parkeringsplats.

(Charlie Norman)

Levande varelser indelas i män, kvinnor och djur och logiska, ologiska och zoologiska varelser.

(Cello)

Jag är så dålig i tyska, så jag måste använda hjälpverb.

(Hans Alfredsson)

UR KASERNLIVET

Kaptenen: — Jag hörde i dag att korpralen håller på med det gamla reglementet i undervisningen. Vet inte korpralen att det kommit ett nytt reglemente?

Korpralen: — Jo, kapten, det vet jag, men de dummingarna kan inte det gamla än.

MISSLYCKAT

En s.k. trollerikonstnär avtalade omedelbart före sin föreställning med en liten gosse om assistans samt gav honom en krona och en fribiljett mot att han skulle hjälpa honom vid "trolleriet".

Sedan gick han upp på scenen och bad en herre ur publiken lämna en enkrona som han trollade

och hokuspokusade med en stund tills han förklarade att kronan i fråga fanns uppe hos den lilla pojken i en av de bakre bänkarna i salongen. Men han hade tydligen glömt instruera pojken ordentligt, för pojken gav till ett förskräckt utrop:

— O, jag har bara 75 öre kvar. Det blev stort jubel bland publiken.

TROLLKONST

En framatsträvande ung man skred in i en bokhandel och sa:

— Har ni en bok som heter "Konsten att leva på sin lön"?

— Nej, svarade bokhandeln med hjälparen, men vi har många andra böcker om trollkonster.

PÅ TIDEN

Och så var det direktören i Sing-Sing som talade till fångarna och meddelade dem att de nästa dag skulle se statens guvernör mitt ibland sig. Ur fångarnas led hördes då en röst:

— Nä, äntligen! Det var sannerligen på tiden att den också blev fast!

VADHÅLLNING

— Han har verkligen muskler, den karl'n. Med dom kan han sätta full fart på ett stort diesellok.

— Jag slår vad om en hundra att han inte kan det.

— Här har du näven, men jag kan ju tala om att han är lokförare.

Så blankt havet ligger

Av Kerstin Göransson-Ljungman

(34)
Jag kände det som om till och med pojkarna märkt att det var något galeit. Men det var väl inbillning. De var i den åldern att de hade det trevligast för sig själva. När de inte hjälpte John med fisket höll de till nere vid bryggan och åkan. Det var alldeles som om de undvek både mig och John.

Per hade jag ännu. Han kom till mor, när han gjort sig illa eller de stora pojkarna varit elaka och han inte fått följa med Lilla Per!

Det blev en varm sommar och solen sjönk nästan var kväll ner i ett lugnt och stilla hav och skyarna glänste som guld. Men inte en enda gång satt jag ute på klippan. Bara jag blundade kunde jag se för mig den lilla blå klänningen under vattenytan vid foten av klippan. Och vid "lekstugan" låg porslinsbitarna och de runda slipade stjärnorna kvar i många år.

Det började bli höst. Kvällarna blev mörka och långa. John var snål på fotogen. Det han kunde skaffa — hur han gjorde det, vet

Visst var det en del han hade kunnat göra. Skötarna var illa farna. Men karlarna hade liksom inte haft någon lust att se till redskapen. Fisket var bara något att skylla på. Det var en annan fångst de tjänade på.

Spritet såldes för dyra pengar eller byttes bort mot annat. Smör, kaffe, fläsk och såpa. Tobak smugglades också. Det tjänade de bra på. Och hur de höll på och smugglade, sålde, bytte och köpte. Tyckte det alltid bli penga över. Vart de sen tog vägen vet jag inte. Men en gång hörde jag Söderman och John tala om böter. "Omkostnader" sa Söderman och ryckte på axlarna.

Ett dag undrade jag om de tänkte flytta in till stan, när det blev vinter och le ingenting kunde göra ute i skärgården. Men det blev ingenting av det. De var istället som om de var glada åt att hålla sig utanför. Inte ute bland kobbarna och skären, där ingen kunde komma åt dem.

Och så blev det så att vi gick där den vintern också vid sidan av varandra utan några ord. Det var tomt efter Elsi. Vad jag än arbetade med, tänkte jag på henne och var minnes att den enda det andra hon sagat eller gjort dagarna låg han på kökssoffan.

till Per. Så lustig, när hon gjorde efter mig och försökte skura och tvätta. Och så bra det gick för henne att njäpa till med maten. Och ofta sjöng hon.

Några gånger kom jag på mig själv med att gå där och småprata med henne, som om hon fortfarande var med mig.

Per talade ofta om Elsi och lät sätta att hon var med honom och lekte. Det var synd om Per att vara så ensam. Han var blek och vacker. Inte som de andra barna ibland var jag orovig för att jag skulle mista honom med.

Det var underligt att John inte brydde sig om Per. Han tyckte bara att pojkarna var besvärliga. Elsi hade väl varit det av barna som han var kärast i. Men att han inte alls ovärdade sig om Per, det förstod jag inte.

Hela vintern malde samma tankar i huvudet på mig. Var Elsi död ett straff för att John var smugglare? Var det ändå orätt att smugla? Kanske var det så. Annars hade de väl inte tjänat så mycket pengar. Men kunde Gud straffa oss genom att ta vår lilla flicka från oss? Var det ett led i Guds outränsliga vägar att John köpte lockan för syndaengarna och att Elsi sen drunknade för dockens skull? Dockan, som skulle bada,

Hade John på det viset själv dödat Elsi — genom det liv han förde? Och var det min skuld också? Allt mer grubblade jag över den saken.

Kannhända gick Johns tankar liknande vägar. Eller tänkte han på ett helt annat sätt? Att skulden var min. Visste han hur mycket mina tankar rört hade sysslat med Magnus? Var Elsi död en dom över mig, som tänkt på en annan man till att begära honom? Ingen, inga hade jag att tala med. Utanför var det bara storm, is och snö. Och inne i stugan satt John tyst och bitter. Det var som is och snö runt honom också.

I början av december började Per på att tala om julen. Han var stor nog att ha ett minne av julen innan. Många gånger sa han:

— Snart är det jul då kommer Elsi med ljusena och då blir allting så roligt, så roligt.

Jag kunde inte alldeles hoppa över julen. För Pers skull måste det bli jul det året med.

Och Per och jag styrde och ställde till julen. Vi bakade pepparkakor av den sista sirapen och vände och vände på fläskbitarna i tinan. Vi klippte pappersremor av ett brevpappersark att sätta i ljusstaken och vi gick ut tillsammans för att se vilken enbuske, som skulle bli det bästa julträdet. Fem

julgransljus hade jag sparat sen året innan och ett halvbränt grenljus. Och små röda äpplen hade jag köpt sista gången jag var i stan och gömt undan, så att Per inte skulle se dem förvånad var jul. Så gjorde vi oss ändå en jul i ensamheten. Och när John såg, hur det lyste av glädje och förväntan i Pers ögon, så måste han också vara med att fira julen. Per fick en gammal hammare och spik av John och det var en härlig julklapp. Den röda mössan och vantarna, som jag stickat åt honom, bleknade alldeles bort vid sidan av så fina och riktiga saker. Per drömde genast om att göra en båt alldeles själv och fara långt, långt bort.

Allting blev lite bättre efter jul. Dagarna blev allt ljusare och för var dag, som gick, visste man att våren kom närmare. Och att isarna skulle smälta och världen vakna omkring oss!

Och visst blev det vår det året med, den tredje våren sen kriget brutit ut.

Det var underligt första gången på våren vi för in till stan. Vi visste ju ingenting om det som

hände där sedan hösten. Vi visste inte ens om vi själva hade krig eller fred eller om det kanhända var fred i hela världen.

Men kriget fortsatte ungefär så, som när vi för ut till Sällbådan på hösten. Bara värre. Det hade kommit närmare.

I Ryssland var det revolution och tsaren var fånge. Det ryska folket svält och ropade på bröd. Fred och bröd. Och för att få det slogs de och mördade.

Hos oss i Sverige hade somliga blivit rikare och andra ändå fattigare. Också här ropade folk på bröd. På revolution. Skaror av magra, utsvultna, arbetslösa stackare drog genom gatorna. Ned med gulascherna! Fram för folket och revolutionen. Död åt kapitalisterna! Leve Revolutionen! Leve bolshevismen.

Vi förstod ingenting, visste knappt vad de talade om. Vi kunde inte se mycket, som ändrats i Sverige. Kanske var allting ännu lite dyrare och svårare att skaffa. John sa att det fanns pengar att tjäna. I Finland var det oroligt. John och hans båtlag talade om frakter, om vapen och ammunition.

(Forts.)

Alsérs pingiskrönika:

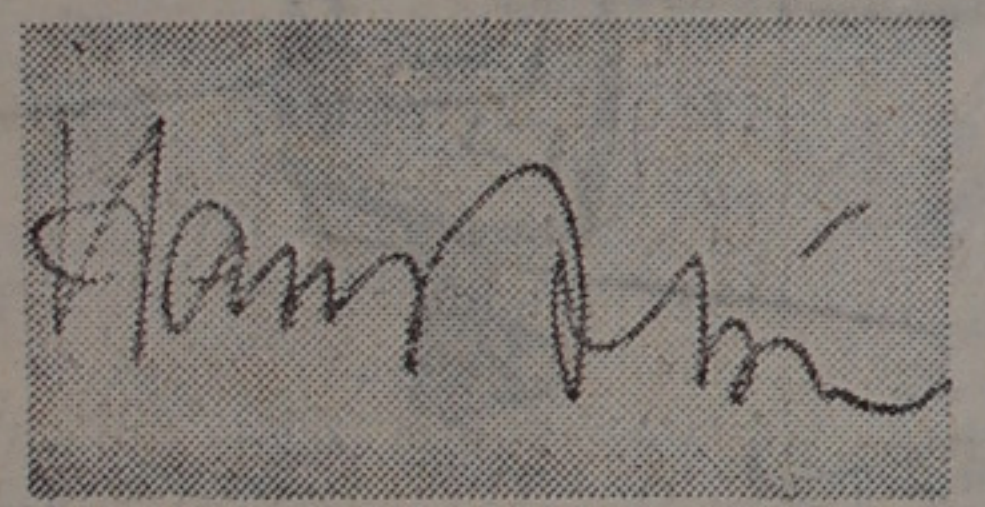
Harrison för upp Leksberg i div I

Plockningsfenomenet Zoltan Berczic blir en svår nöt att knäcka för de svenske vid en gerrandskampen.

BORÅS (HN) En av de mest uppmärksammade händelserna i svensk bordtennis på sistone har varit transfären av den 23-årige britten Ian Harrison till min egen klubb, Leksberg i Mariestad. Min ledare i västgötaklubben, Arne Nordlander, vill gärna att vi så snabbt som möjligt skall bli allsvenska i bordtennis. Kometframscharen kan peka upp i "ettan" till nästa år, om Ian får tillbaka det "betta" i spelet, som i fjol gjorde att han rankades som Europa-femman.

Ian Harrison har säkerligen det bästa defensivspelet av alla européer i dag. Själv är jag väldigt glad över att ha fått en sådan träningskamrat på nära håll. Det betyder att den nygifte Ian (som ordnats jobb i Mariestad och därför kunnat ta sin söta fru med) inte bara kommer att utveckla sig själv — han blir säkerligen också en oerhört värdefull sparringpartner för Leksbergs lovande junior, Björn Nilsson. Vi hoppas alltså i Mariestads-Leksberg att kunna vinna div II i år — med britten Ian Harrisonns hjälp. Enda molnet på vår himmel är ennars, att vi inte kan räkna

med Ians tjänster nästa år i div I — om vi kommer dit. Vid spel om svenskt mästerskap stoppar RF-paragraferna den ambitiösa britten.

FORMEN FIN

Den stora elitturneringen i Tibro blev fin träning för oss. Visserligen slogs Harrison ut av den oerhört lovande Nils Bertil Billing från Falkenberg (vi förlorade tillsammans också dubbelmatchen mot falkenbergarna Stellan Bengtsson — Karl-Johan Bernhardt), men betänk att Harrison ännu inte hunnit akklimatisera sig i de för honom helt ovana förhållandena.

Personligen anser jag mig kunna notera med tillfredsställelse att för-

men är efterhängsen. Min tidigare överman, Tony Larsson, besegrade jag med klara siffror, i finalen Bernhardt likaså, och det stärker onekligen självförtroendet.

NU GÄLLER DET UNGERN!

Landslaget och jag själv behöver mycket av den varan, när vi just den här veckan sticker ned till Ungern för landskampen mot magyarerna, som i så många år innehaft den hegemoni, vi själva de senaste åren erövrade efter mycket svett och möda.

Plockningsfenomenet Zoltan Berczic blir förstas, som alltid, en svår nöt att knäcka i Budapest, men jag tror mig veta hur han skall behandlas, så jag ser med både förväntan och förtröstan fram mot den duellen.

Det skall bli hyperintressant att se vad Motalas Lennart Odén kan uträtta i framtiden. Odén är en junior, som vi i svensk bordtennis hoppas mycket av och tror att han kan åstadkomma stora ting i framtiden.

VILKA ÖSTGÖTAR...

Östergötland har sen hävd levererat fina bordtennisspelare. Min gamle vän Tage Flisberg håller alltjämt stilen, trots att han närmar sig de femtio, och när jag bläddrar i den svenska bt-historieboken, hittar jag matcher från 30-talet, då Östergötland helt dominerade den svenska marknaden. Ja, Norrköping sopade t o m någon gång före kriget "golvet" med övriga Sverige i 10-manna-pingis.

Men då hade förstas inte svensk bordtennis den bredden — eller topp på bredden — som vi har i dag.

kort om sport

Även i utlandet kan det gå hett till på hockeybanan. Sverige är heller inte ensamma om att lagen blandar sig i spelet. En ishockeyspelare i Baden har dömts till tolv månaders fängelse för att han avsiktligt skadat en motståndare genom att utdela slag mot huvudet med sin klubba.

☆☆☆

Internationella rådet för idrott och fysisk fostran, en Unesco-organisation, har sammanträtt i Paris. 33 länder med tillsammans 110 delegater var närvarande. Bland de mångfald beslut som fattades gällde ett att instifta en "fair play-pokal" till minnet av de moderna olympiska spelens upphovsman Pierre de Coubertin. Denna pokal skall årligen utdelas till årets mest sportsliga idrottsman och han väljs av en speciell tillsatt kommitté. Även lag och publik kan uträgakomma meddelas det.

☆☆☆

Jan-Erik Lundqvist.

Jan-Erik Lundqvist, svensk tennisstjärna sedan ett antal år, har placerats på nionde plats i USA-experten Ned Potters, Worl Tennis Magazine. Det gäller världens tio bästa spelare. Före sig har han McKinley, USA, Emerson, Australien, Santana, Spanien, Osuna, Mexico, Froehling, USA, Stolle Australien, Darnon, Frankrike och på tionde plats efter Janne har Potters placerat Jovanovic. Utan att närmare kommentera ranglistan har man en känsla av att hemmasönerna McKinley och Froehling blivit väl mycket gynnade i placeringen.

☆☆☆

Gångsalfeten Airola-Chicasso stöt med svensk seger när den hölls den 20:e oktober. Storbritannien och Västtyskland placerade sig på platserna därefter. Den avgörande insatsen stod Lennart Bäck för som gick 26 kilometer på tiden 2.03.56,7. Rekordtiden för laget kom att lyda på 9.31.07,7. Övriga svenska lagmedlemmar var Åke Söderlund, Ingvar Pettersson och Roy Syvtenen.

Inga speldagar för Norrköping

BERN (TT — Reuter). Europeiska fotbollsförbundet meddelade på onsdagen att följande data fastställts för Europacupen för klubblag:

Benfica—Borussia (6 nov i Portugal och 4 dec i Tyskland). Spartak Plovdiv—PSV Eindhoven (13 nov i Bulgarien, 27 nov i Holland).

Zürich—Galatasary (14 nov i Schweiz, 27 nov i Turkiet).

Milan—IFK Norrköping (inga speldagar fastställda).

Gornik Zabrze—Dukla (13 nov i Polen, 20 nov i Tjeckoslovakien).

Dynamo—Real Madrid (13 nov i Rumänien, 4 dec i Spanien).

Eunesse d'Esch—Partizan (20 nov i Luxemburg, 27 nov i Jugoslavien).

Inter—Monaco (27 nov i Italien, 4 dec i Monaco El Mar-seille).

Elva tolvor får 60.299 kr var

STOCKHOLM (TT)

I senaste tipsomgången får enligt den definitiva granskningen på slyrtyppet elva vinnare med 12 rätt 60.299 kr vardera. 265 vinnare med 11 rätt får 2.502 kr var, medan 4.366 vinnare med tio rätt får 154 kr.

På siffrityppet får en vinnare med fem rätt 47.669 kr och 148 vinnare med fyra rätt 161 kr.

På poängtyppet får 107 st 21-poängare vardera 2.041 kr och 1.041 vinnare med 20 poäng vardera 104 kr.

Sjöo stannar hos Halmia

Det kan vara på sin plats att avfärda det rykte, som relativt länge cirkulerat i fotbollskretsar. Ryktet har förmått att Halmia-innern Håkan Sjöo, som förefaller vara på väg tillbaka till sin fjorårsform, skall flytta till Eskilstuna och spela för nypromoverade allsvenskarna IFK.

Men därav blir ingenting — han har erhållit en förmålig anställning på försäljningssidan i en solid halmstadsfirma. Dessutom trivs han bra i Halmia, så någon anledning att flytta anser han sig inte ha.

Han förnekar emellertid inte, att han umgäts med tankar på att flytta. Men nu är som sagt läget ett annat — och Halmia att gratulera.

Från idrottssekr.

Laholms IFK. Fotbollsgymnastiken börjar i dag kl. 18.30 i Centralskolan. Samling senast kl. 18.15.

Laholms IF. Bandyspelarna samlas fredag kl. 18.45 på torget för resa till Jonstorp.

KANSKE DET

— Medellivslängden har ökat med 20 år sen förra århundradet, läste jag nästan.

— Det är avbetalningarna som tvingar oss att hålla ut.

"Tillförlitlighet" — sekundjakt som fordrar snabb reaktion

VAD ÄR egentligen en tillförlitlighetstävling för bilar? Hur går den till och vad tjänar den för syften? Vem kan bättre svara på de frågorna än årets svenska mästare i den sporten, Harry Källström. Den här artikeln är skriven i samråd med den unge botkyrkoföraren, som redan tagit två SM-tecken i den gren som av många kallas "världens hårdaste bilsport".

— Det är bara rakt fram efter den här böjen. Håll kvar gasen! Tvårt vänder efter 200 meter!

Kartläsaren skriker sina kommandon samtidigt som han med ett öga följer den krokiga svarta linjen på kartbladet och med det andra spanat ut genom vindrutan mot talksträckastarens letande ljuskäglor. Motorn ryter av ansträngning och bilen hoppar på den kultriga skogsvägen. Hastighetsmätarens nål pekar en bit på andra sidan 100 km-strecket.

Den här scenen skulle kunna vara hämtad från vilken som helst av de några hundratall tillförlitlighetstävlingar för bilar som körs varje år.

De körs på nätterna — av säkerhetsskäl. I mörkret syns tävlingsbilarnas sträckastare lång väg och varnar åskådare längs banan. De körs på smala och krokiga skogsvägar — svartvägar populärt kallade eftersom de är ritade med svart på kartorna. De körs under den tid på året då väglaget är som sämst — på vintern, på våren och på hösten.

BANAN 25—50 MIL

En tillförlitlighetsbana mäter 25 och 50 mil och på den finns ett antal s k specialsträckor. Det är de sträckor som går på svartvägar — avlsta från all annan trafik. Där tas tiden med kronometer och varje sekunds försening på den idealist som arrangörerna har satt betydelse i sextionedels prick i protokoll.

Tillförlitlighetstävlingarna är en jakt på sekunder. I årets sista SM-tävling i Nyköping skilde det 17 sekunder mellan 2:an och 5:an i slutprotokollet. På en 28 mil lång bana.

Medan dessa avlsta specialsträckor kör de tävlande på allmänna vägar och lyder då under exakt samma regler som alla andra bilister. Där är tiden väl tillmätt — genomslitfarten får aldrig ligga över 50 km/tim.

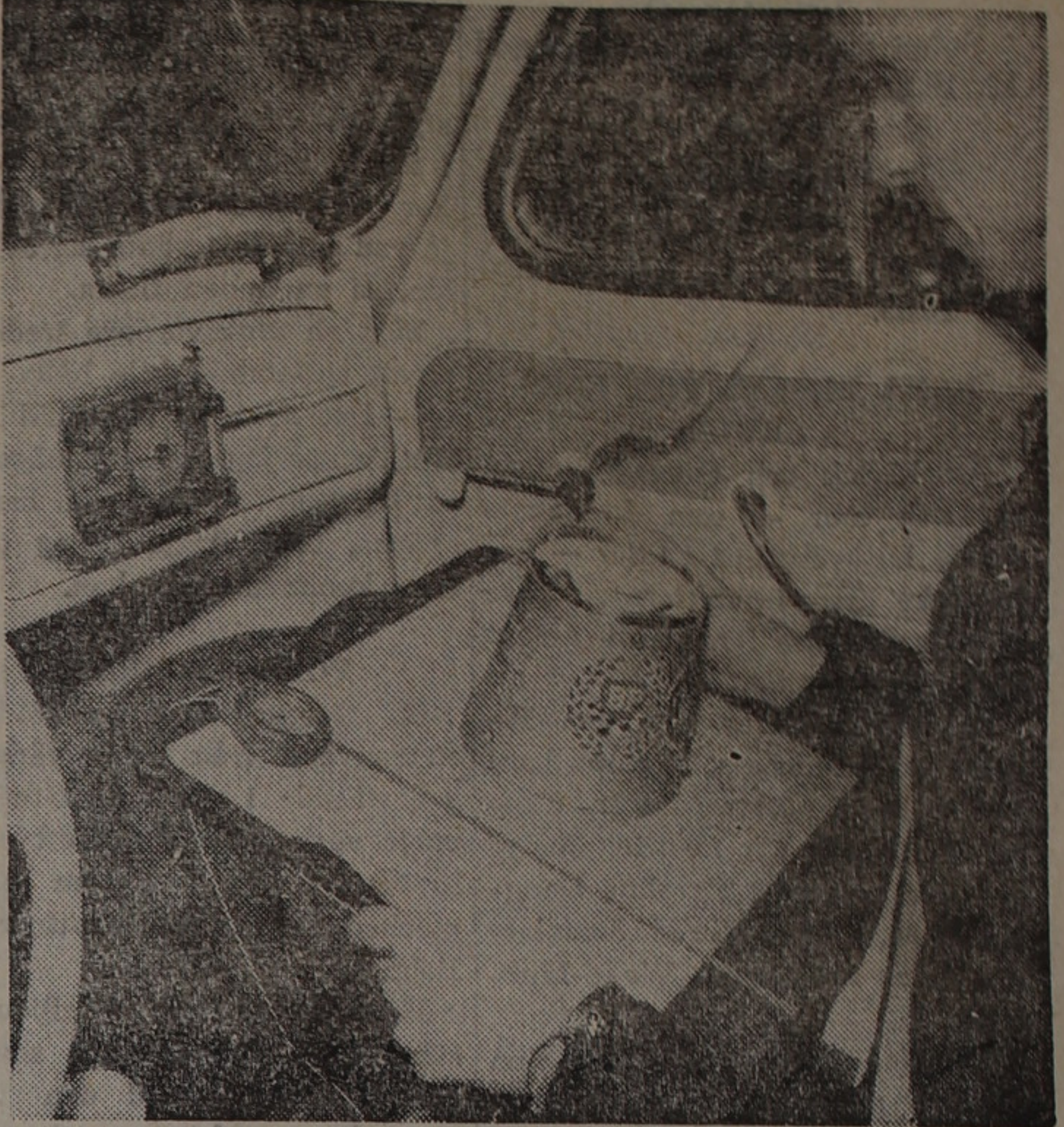
I varje ekipage finns två man — en förare och en kartläsare. Förarens uppgift är självklar. Han skall köra sin bil på specialsträckorna beredd att bliktnabbt lyda kartläsarens order och lika bliktnabbt parera sladdar och annat under färd. Kartläsaren är alltså navigatören som har karta, kronometer och vägmätare som hjälpmedel. I ett väl samtränat ekipage leder han verkligen föraren runt banan.

Till skillnad mot i rallyn får de två, föraren och kartläsaren, inte byta plats under en tillförlitlighetstävling.

Utöver de prickar som de tävlande kan dra på sig för långsam körning på specialsträckorna kan de också få prickar för skador på bilarna. En tillbucklad skärm för att ta ett exempel, kan ge både 3 och 4 minuters strafflägg. Skadepuckarna har kommit till för att hindra buskörning enligt mottot "att köra fort är ingen konst men att köra både fort och säkert det är en stor konst".

SVENSK BILSPORT

Tillförlitlighetstävlingarna är en speciell svensk bilsport. Uttändska

Kartläsarens hjälpmedel är i första hand karta, kronometer och vägmätare. Hans uppgift är att lotsa ekipaget runt banan.

stjärnförare, som fått se en sådan tävling, har betänksamt ruskat på huvudena och sagt:

— Så kan man inte köra bil! Men de svenska förarna kan det. Och det är ingen tvekan om att det är tillförlitlighetsporten, som fäst vid den elit av svenska förare, som under de senaste åren så markant börjat dominera de internationella rallytävlingarna. Erik Carlsson är ett bra exempel på det. Berndt Jansson, årets nordiske rallymästare, ett annat. Bland många.

NYTTIGA ERFARENHETER

Har du tillförlitlighets-tävlingarna några betydelse för dig?

Stjärnladdad startlista på FK Friskus "dam-mil"

Samtidigt som drygt 200 elitorienterare ställer upp i Hyltes traditionella "Sydsvenska tvåmil, arrangerar FK Friskus sin i fjol instiftade parallelltävling för damer, "en-milen", på söndag. En tävling som blir lika elitladdad som tvåmilen, även om deltagarantalet stannar vid 39.

Men det är en deltagarlista, där var och var annan "skogshuldra" kan peka på imponerande meriter i våra största tävlingar. Fyra svenska mästare (individuellt) finns med i tättet, det är Ulla Lindqvist, OK Tjärnen, Gertrud Andersson, GKIK samt våra framgångsrika halländskor Gunnel Börjesson och Ewy Garzell. Till den svenska mästarkvartetten sällar sig färska norska budkaviemästare Thorgunn Aamdt och Marit Kampen. Ytterligare två norskor och två danskor tar upp kampen med det starka svenska "blocket", där i övrigt kan nämnas toppnamn som Clarie Olsson, Pan, Sonja Lindqvist Tjärnen, (Liljasyter till Ulla) Asta von Porat, Ymer, Carla Svensson, Torfinn och Märta Frykholm, Norrköping.

Av de övriga hallandsflickorna skall det bli intressant att se vad årets komet och NOW-deltagare, Anita Bengtsson, Laholm, kan göra i det här sammanhanget. Hon har ett bra startnummer (31), men jagas av bl a Maya Halling, Friskus (32), och Ulla Lindqvist (34). Tävlingen går efter kurvkarta 1:25.000 som ritats speciellt för detta arrangemang och berör historiska marker med minnen från bl a nordiska snårskogen. Samling sker

vid Nösslinge kyrka kl 8.30 och en timma senare går första start.

Laholm först — Oslo sist

Deltagarna slussas ut på banan med två minuters mellanrum. Först i spåret (kl 8.30) blir Marianne Eriksson, Laholm, och som sista flicka startar Marit Kampen från Oslo (10.40). Startordningen för några av de mest kända är: 4 Gunnel Börjesson, IK Uven, 5 Thorgunn Aamdt, Oslo-Örn, 8 Clarie Olsson, OK Pan, 11 Sonja Lindqvist, OK Tjärnen, 13 Gertrud Andersson, GKIK, 14 Anita Forsberg, Uven, 15 Ewy Garzell, Friskus, 16 Elvi Zackrisson Wargeryd, 18 Asta von Porat, Ymer, 20 Carla Svensson, Torönn, 22 Märta Frykholm, Norrköping, 25 Signe Larsen, Odder, Danmark, 31 Anita Bengtsson, Laholm, 32 Maya Halling, Friskus, 34 Ulla Lindqvist, Tjärnen, 36 Grete Fredriksson, GKIK, 38 Astrid Hansen, Sörbråten, Norge, och 39 Marit Kampen, Oslo.

titla i backspegeln!

Giftermål orsak till "skilsmässa"

Det svenska stjärparet i rally, Ewy Rosqvist och Ursula Wirth, kommer av allt att döma sprängas nästa år. Det har nämligen framkommit, och dessutom bekräftats av Ewy, att Ursula Wirth har giftermålsplaner. Dock inte med en argentinare, som det tidigare sagts, utan med en tysk.

— Ursula är verkligen kär och kommer att gifta sig i juni eller juli nästa år, sade häromdagen Ewy till församlade pressmän.

Även tidigare, för något år sedan, var det tal om att de två blondinerna skulle gå skilda vägar då även Ursula ville pröva på rattvidandet som försteförare. Därav blev intet även om en schism då rådde mellan de båda. Det vart bra och trots en våldsam krock strax innan Argentinarallyt satt Ursula som co-driver i år också.

Aktuell sport i Laholms Tidning

Tokio-OS ger svenskarna problem Lång akklimatiseringstid nödvändig

OS-kampen i Tokio närmar sig alltmer. Och i samband därmed blir många frågor aktuella, från omställningsproblem till hur de svenska kommer att klara sig i de olika grenarna. Fem viktiga frågor som dock inte gäller resultat och prestanda finns att besvara. Hur kommer de svenska OS-representanterna att klara klimatet, tidsskillnaden, maten, allmänna hygien och träningsmöjligheterna.

Sverige hade en grupp i Tokio som deltog i för-OS. Enligt deras samstämmiga mening kommer tidsomställningen och klimatet att vålla de största problemen och närmast träningsgen.

Den svenske simmare Jan Lundin tillsammans med simtränaren Sten Hellqvist och friidrottsskaptenen Stellan Pettersson säger, att för att återigen komma i normala gånger behövs en akklimatiseringsperiod på mellan 12—14 dagar. Detta betyder att OS truppen måste resa till Japan i mycket god tid för att, när tävlingarna sätter igång, kunna prestera det bästa möjliga.

I mångmiljonstaden Tokio kommer träningen att vålla stora problem. Kommunikations-svårigheterna med kommunala färdmedel är besvärliga och att

ta sig fram med speciella bus-sar och bilar gör sig svårigen. Detta kan ta tämligen lång tid då trafiken är den mest intensiva som någon världsstad har att bjuda.

Detta kommer naturligtvis att drabba även andra länders deltagare. Men många av dem har betydligt större resurser att ordna dem. Pengar växer som bekant inte på träd och vår OS-trupp har inte så gott om pengar.

Språket blir även det en stötesten, säger Sveriges chef de mission Sven Låftman. Knappt någon man stöter på kan mer än det inhemska språket. Engelska förekommer men inte på långa vägar i samma utsträckning som i ex i Sverige.

Emellertid har svenskarna genom deltagande i för-OS fått värdefullt material att bearbeta

och säkert är, att allt som görs kan också bli gjort av det svenska förbundet. Det är ingen turistresa man ämnar företå till Japan utan en resa där medaljer hägrar, kanske främst på simmar och kanotsidan som är två av Sveriges absolut bästa grenar.

Årets bäste danske fotbollsspelare är nu utsedd. Kjell Petersen är namnet, syssla i mästarnas Ejbjerg är vänsterhalvback och han är 21 år gammal. Kjell Petersen har spelat mycket bra det år som gått och speciellt är det hans insatser i de olympiska kvalmatcherna, senast mot Rumänien, som har legat tungt i vägskalet. Han har till dags dato spelat tio matcher i landslagsdressen.

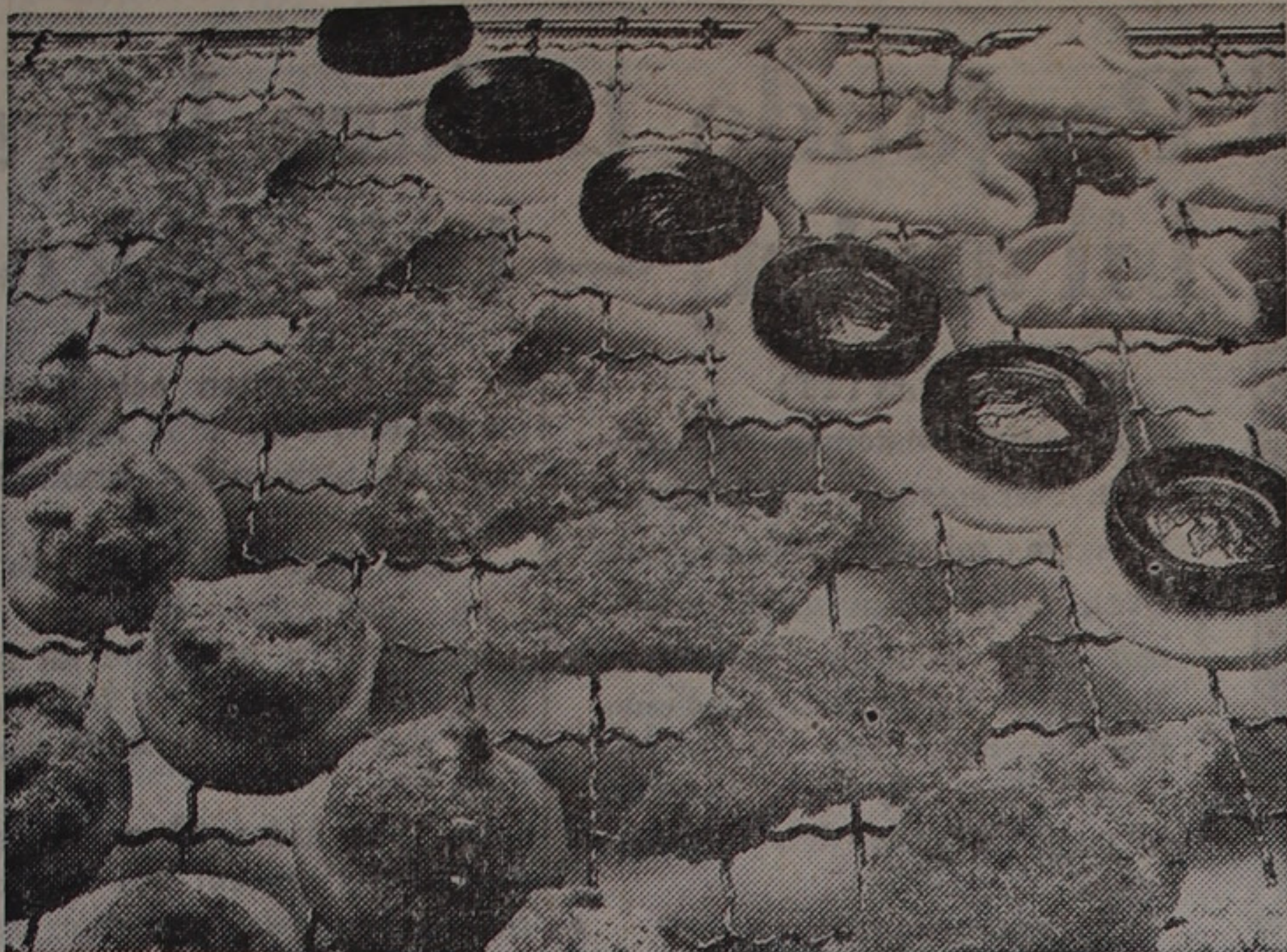

HARRY "SPUTNIK" KALLSTRÖM blev i år svensk mästare i tillförlitlighet. Här jagar han fram utefter en typisk svartväg — vatten, gytja och gropar är inga ovanliga ingredienser på en sådan,

PHIA:

Det rör sig om...

Alla de här kakorna är bakade av samma mördeg men både smaken och utseende skiljer dem åt.

Vi bakar mördegskakor

Sju sorters kakor var det minsta man kunde ha på ett riktigt kaffekalas förr i tiden, en sedvänja som på de flesta håll helt försvunnit. Ingen orkar ändå äta sig igenom så många kakor.

De sju sorterna var helt olika både smak och utseende men samma deg var stomme till flertalet av dem. De flesta småkakor görs nämligen av mördeg, och en sådan kan verkligen varieras i oändlighet. Numera bjuder vi inte på flera olika sorters mördegskakor samtidigt, däremot kan vi ha en mördeg liggande i kylskåpet och baka ut den efter hand och då gärna med lite variation. Ländas degen i aluminiumfolie håller den sig fint i kylskåpet några veckor.

En mördegskaka skall som namnet anger vara spröd och fin och det blir den om proportionerna på ingredienserna är riktiga. Att "ta på en höft" skall man undvika. Om man vill ha ägg eller ej i mördegens är en smaksak. Äggulor ger god smak åt kakorna och man brukar ha gulor i spritsade kakor. Hela ägg ger kompaktare och fastare kaka och det kan vara lämpligt till tårter, bollar eller dylikt.

Vi lämnar här ett bra grundrecept på mördeg och några anvisningar på hur degen kan bakas ut.

Mördeg

1 dl socker, 5 dl vetemjöl, 200 g smör eller margarin (1 ägg eller 2 äggulor).

Lägg socker och vetemjöl i en skål. Flaga smöret med gaffel i mjölet. Tillsätt eventuellt ägg eller äggulor och arbeta hastigt ihop degen.

Chokladkakor

Baka ut degen till rullar och låt dem stå kallt ett par timmar. Skär ca 3 mm tjocka skivor och grädda kakorna i 150 graders ugnsvärme ca 18 min. Läg en chokladbit på varje kaka så fort de kommit ut ugnen. Chokladen smälter mot kakan och fastnar då vid avsvältnad.

"Hattar"

Kavla ut degen tunt och tag med mått ut runda kakor. Lägg ett cocktailbår i mitten och vik upp kakan från tre håll mot bäret, så att det liknar en trekantig "hatt". Grädda ca 7 min i 200 grader.

Kokossnitt.

Kvala degen till en jämntjock kaka, cirka 2 mm. Bred ett tunt lager sylt eller mos på degkakan. Blanda smällen 1 msk smör eller margarin, 1 dl socker, 2 tsk vaniljsocker, 1 ägg och 2 dl kokosflingor till en jämn smet. Fördela den i ett tunt och jämnt lager på sylten. Grädda hela kakan i 200 graders ugnsvärme 7-8 min. Skär kakan i

ENSKT SPORTMODE. En serie kombinerbara och gnomtänkta plagg i härliga färger presenterar finska konfektionsfirman Finn-Flare på den svenska marknaden. Här en löst fallande skjorta i hundtandmönstrad tweed täckt som sportigt promenadplagg över en kraftig tröja i matchande färg. Därtill ett par elastabuxor, enfärgade i en av tweedens färger. De nyanser som finns att välja på är t ex violblått, mattat turkos och ceyse. Det går också att få långbyxor i samma tyg som tweeden liksom den trevliga skärmössan som syns på bilden. Utöver nämnda plagg hör till serien dräktjackor, kjolar, anoraker, lomberjackor, mjuka gylleblusar etc.

Bin kan...

(Forts. fr. sid. 4)

"lyssnade" till att börja med mycket uppmärksamhet, men plötsligt kastade de sig över det döda biet och stack det sönder. Vad var det som hänt?

Dr Esch löste problemet: Efter hans "konstgjorda bis" första danssteg och smatterljud uppmärksade de andra bin - ävenledes med smatterljud - sin kollega att bjuda dem på ett smakprov på nektar, för att de skulle kunna lägga doften på minnet och med dess hjälp flyga till de lovprisade blomman. Sedan dr Esch lärt sig även denna bispråkets finesse, lyckades han att genom sin "tollnings"-konst dirigera bin till en förtur utpekad plats med blommor. I och med detta har zoologen i München fört i bevis att bin - utom sitt dansspråk - också har ett verkligt akustiskt förmåbar språk som meddelar samedel.

Fritz Wahl.

Mårtensafon

Sankt Martin var ett av katolska kyrkans mest firade helgon och hans dag, Mårtensmässan den 11.11 utmärktes såsom festdag. Dagens plats strax efter skörden och vid tiden för höstslakten har gjort att den och Mårtensafon dragit till sig en mängd folkseder. Festen kom i hela Väst-Europa ända till Ungern och slaviska länder att anses såsom avslutning på det gamla arbetsåret och som vinters början, då allt åkerarbetet måste vara undgjort, då boskapen skulle ställas på stall, då man skulle börja elda, då man tog märken för väderleken, då tjänarna skulle flytta eller få leihet att besöka sina hem osv. v. Höstslakten uppfattades i katolska länder som ett slags offer till Sankt Martin, boskapens skyddspatron, som därmed hedras och som tros taga något djur från den, som ej slaktat något. En festmåltid med färsk köttmat är då obligatorisk, varvid gäsen "Mårten gäs" blivit den förmärsta festrätten. Mångenstädes där man ej har gäs, kallas steken på Mårtensafon, av vad slag den än är, för "Mårten gäs".

Orsaken till gäsen förbindelse med Sankt Martin torde visserligen stå i samband med att gäsen är slaktfärdiga just vid Mårtenstid och synnerligen väl lämpar sig till festrätter men man har också gissat att gäsen, såsom framgår av galliska bildframställningar, varit helgat åt guden Mars och att Sankt Martin dels på grund av namnligheten dels i egenskap av soldaternas skyddspatron fått övertaga den från den romerska krigsguden. Säkert är att gäsen redan på 1200-talet knutits till Sankt Martin, vilka folkliga upphovslegender sökt förklara än med att helgonet, då han i Tours valdes till biskop, sökte undkomma genom att gömma sig i en gästia men förräddes av gäsens kacker; än med att Sankt Martin själv, som var förtjust i gäststek, blev sjuk efter ett gästkalas och log.

Av ena eller andra orsaken skall han ha dömt gäsen att ätas till minne av hans dödsdag. På svenska och norska kalenderdagar utmärkes Mårtensdagen med en gäs och i de vinodlande trakterna av Frankrike och Tyskland skulle vinet vara färdigt vid Mårtensdagen ("Sankt Martin förvandlar vatten till vin"), vilket gav anledning till att helgonet blev vinodlars och krogvärdars skyddspatron, och till dryckesfester för att prova det nya vinet vid Mårtensmässan. I Rehntrakterna har därvid sjungits Mårtensvisor diktade av medeltidens vaganter till Sankt Martin, vinets och framför allt gäsen pris. Sådana visor sjunges också av barn, som då går omkring för att tigga mat och pengar eller bränsl till Martins eldar i vilka man sades bränna upp sommaren eller lopporna. Även utklädningsstyg har vid Mårtensmässan varit vanliga och firning av Mårtensafon och Mårtensmässan höll sig kvar i protestantisk tid, detta icke blott på grund av dagens gamla egenskap av märkesdag utan även för dess association med Mårten Luther, som i vår almanacka fått ge namn åt Mårtensafon.

I Sverige har Mårtensafon bibehållits såsom festdag huvudsakligen i Skåne, där den är en av årets stora fester men gäsätning på Mårtensafon och är vanlig även i övriga provinser, särskilt i städerna. I Skåne har man med förtärlighet till Mårtensafon förlagt äldermansstämorna, då byalags affärer gjordes upp och ny älderman valdes.

(Citat ur Svensk Uppslagsbok).

Den sommaren som gick

Den nu gångna sommaren blev mycket skön och vacker, det blev blott på eftersommaren och hösten som regnet började skvala, för att sedan fortsätta hela hösten, nästan utan undantag. Det var den 31 juli, som det första stora skyfallet kom, för att sedan följde en av flera under augusti. Men den övriga sommaren var skön, började redan i maj och fortsatte under en längre period. Badvärdet var strålände ända till i augusti och vattnet var varmt och skönt.

Swamparna har i år frodats väldigt. För dem som haft tillfälle till plockning har skörden blivit riklig. Jag var ute så sent som i oktober och fann då rätt så mycket svamp, men kvalitén var mycket sämre än tidigare i somras, då svampen var mycket prima.

Fisket i somras blev för min del tämligen magert, dock tog jag vid ett tillfälle fyra vackra fore-

ler och vid ett annat 15 abborrar på omkring 3 hg per st. Tyvärr blev senare under sommaren den sjö, som jag fiskat i, förbjuden, och så var den fröjden all. Finns någonting roligare än fiske en vacker sommarsöndag med tillhörande vistelse ute i naturen och lyssnande på alla fågelsången och åsynen av alla brokiga insekter?

Hur trevligt är inte detta. En sådan sommarsöndag skall man aldrig försumma, utan i stället vara ute så mycket som möjligt. Man får allt sitta inne tillräckligt under den mörka årstiden. Man får nu leva på minnena från i somras och ej låta denna sista sköna sommar gå till historien som en vanlig, regnig sommar, av det slag, som vi varit begåvade med i så rikt måtto, de senaste åren.

Hösten vill jag helst av allt gå förbi med tystnad, denna ovanligt regniga och grå höst, som fullständigt saknade skönhetsvär-

Trädgårdstomtenissar, ny tysk exportartikel.

Tysk tomtensisse har fått fru

FRANKFURT (DaD)

Det rycks hänga ihop med tyskarnas sentimentalitet att de tycker om att pryda sina trädgårdar med 'tomtenissar' av lera som i Tyskland går under namnet "Gartenzwerge".

Det var en keramikfabrik i Thüringen som på nittioalet kom på idén att tillverka tomtensissar av lera att pryda trädgårdarna med. Det blev en lysande affär från och med första dagen. Och när arvingarna efter uppfinnaren av Gartenzwerge efter det andra världskriget fick fly till Västtyskland och etablerade en ny tomtensisse-fabrik i lilla staden Lauterbach i provinsen Hessen, överträdde efterfrågan alla högsprända förväntningar. Västtysklands trädgårdsägare tycks begärligt ha väntat på keramiktomtarnas intåg. Fabrikörerna fick fullt upp att göra med att tillhandahålla tillräckligt med modeller av tomtar som sitter och står och springer ifrån röd toppmössa och vitt skägg. Sortimentet spänner över tomtar som är bara ett finger långa till sådana som reser till en meters storlek. Bland 350 olika modeller finns det till och med en tomtensisse med en lykt i handen som är elektriskt belyst. Metande, läsande, musicerande eller med alla möjliga verktyg arbetande tomtar med eller utan djur, med flugsvampar och med skogig kuliss erövrar koloniträdgårdar, fönsterbräden samt dagspressens spalter. Ty det har utbrutit heta debatter för och emot "den Gartenzwerge", de intellektuella brännmärken honom som kitsch, universitetsprofessor uppvisar om tomtensissens mytologiska ursprung, arkeologer påstår att ursprunget är att söka bland de legendariska urinvånarna på ön Kreta, dactylernas dvärgväxta folk som var kunnigt i bergshanteringen och sedan emigrerade till Mellanuropa. Hur som helst - den som segrede i alla häftiga fejder blev - trädgårdstomtensissen.

Och nu har det hänt på Frankfurt-mässan, tomtensissen har fått en följelagererska efter sju-tio års celibat. Den kvinnliga tomtensissen har fötts! Förstasigipåare inom den klassiska tyska sagovärlden tar visserligen bestämt avstånd från den kvinnliga tomtensissen - en blå-blond Gretchen av mogen ungdom - såsom inte varande stilltrogen. Det är ju ett ovederläggligt faktum att de många europeiska

sagorna och sägerna som berättar om tomtar, vättar och dvärgar inte vet någonting om någon tomtensisse. Denna oerhörda försummelse lämnade trädgårdstomtarnas vänner ingen ro. En västtysk boulevardtidning fick det räddande infallet: Den utlyste en tävling för sina läsare "Hur föreställer Ni Er den idealiska tomtensissen?" Det blev en uppsjö på förslag från läsekretsen, publiken fick välja den mest tilltalande lösningen. Ägaren av den största fabriken för trädgårdstomar (årsproduktion: en miljon tomtar) lät den utvalda vskönheten modelleras, brännas i lera och målas. Sådan fick den beskådas på höstmässan i Frankfurt 1963.

TRAKIGT

Det rädde ett minst sagt spånt förhållande mellan vagn-täder-skorna och vagnsynaren vid gamla NVHJ i Västervik. En dag gav han dem order att de istället för honom skulle fylla på vatten i karafferna i tågen. Det var långt att bära den 15 liters

Nu presenterar vi

nya
VOLKSWAGEN 1500
Special

Beteckningen Special gäller för starkare motor, större bromsytta, snyggare utförande och samma pris.

- Alla nyheter och förbättringar finns också på VW Variant Special - den elegant personbilen för Er som behöver extra stora utrymmen.
- Dessutom finns VW 1500 och VW Variant nu med motor på 53 hk SAE och något förenklad utrustning till drygt 600 kronor lägre pris.

Se och provkör Volkswagen hos

Motor AB
Halland

Stationsgatan 74. Tel. 186 90
Halmstad

Gunnar Svensson.

Filial: Laholm Tel. 0430/112 85

RADIO och TV

TORS DAG

SVENSK TV

14.00 Antes super show.
14.30 Panorama.
15.15 Lucy show.
15.40-15.55 Konsumentens brevlåda.
18.00-18.30 Cykelsommar.
18.50 TV-schack.
19.00 Träna med TV.
19.30 Aktuellt.
19.55 Väderlek.
20.00 Den gyllene karossen. Fransk-italiensk st komedi från 1953 efter en berättelse av Prosper Mérimée.
21.30 Horisont.
22.15 Aktuellt.
22.30 TV-schack.

DANSK TV

9.15-9.40 Walter and Connie. 10. og 11. lektion.
13.15-13.40 Jens August Schade.
15.45 Kig med mor.
16.00 Folk, som går på gaden.
16.05-16.30 Alla vi børn i Bulderby. 2.
19.30 Sportsorientering.
20.00 Aktuellt.
20.20 Disneyland.
21.05 Skal vi have kildekat-hvorfor og hvordan? Ordskefte.

PROGRAM 1

1.00-5.40 Nattradion.
5.00 Nyheter.
5.55 Vardagsmorgon.
6.00 Nyheter. Därefter: Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av pastor Hans Akerhielm.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
6.55 Mat för oss som har bråttom.
7.00 Nyheter. Därefter: Grammofonmusik.
7.25 Almanackan.
7.30 Nyheter. Därefter: Det är Gud som styr.
7.40 Morgonandakt av professor Erik Ingelstam.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Småbarnskvarten.
8.30 Hemmets magasin.
9.00 Pianisten Beka Siki.
9.10 Skoloradio.
11.00 Nyheter och programläsning.
Därefter: Musik under arbetet.
11.50-12.00 Lokalt över Göteborg: Göteborgsnytt med fiskhamnsrapport.
12.00 Klockspelet i Stadshuset.
Dagens dikt. Därefter: Lunchmusik.
12.25 Väderlek för landdistrikt.
12.30 Nyheter. Luncheko.
12.45 Väderlek för sjödistrikt. Därefter: Lätt på gramofon.
12.53 Tidssignal.
13.00 Börsnoteringar.
13.10 Skoloradio.
13.35 Lätt musik.
14.00 Frimtimmen.
15.00 Riksronden.
15.10 Brudens mor.
15.30 Eftermiddagskonsert.
16.15 Trädgårdskalendern.
16.30 Carl Ph lipp Emanuel Bach.
16.40 Andaktsstund av kyrkoherde Vidar Ström.
17.00 Nyheter. Sjörapport.
17.10 Barnens brevlåda.
17.40 Grammofonmusik.
18.15 Ett öfokl återvänder.
18.20 Löpsedeln.
18.25 Meddelanden.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Radiovisionen: Karusellen.
Fjärde turen.
20.00 Melodibuketten.
20.40 Språklådan.
21.00 Journalen och Sport i dag.
21.30 Radiovisionen: Karusellen.
Fjärde turen.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Den gamle och skvalet.
23.00 Nyheter. Därefter: Melodiradion.
0.00 Jazz vid midnatt.
0.30 Melodiradion.
1.00-5.40 Nattradion.

PROGRAM 2

5.40 Melodiradion.
5.59 Senaste nytt. (Därefter 1 min före varje hel timme t.o.m. kl. 17.59).
6.00 Melodiradion.
7.15 Matbörsen.
7.20 Melodiradion.
9.00 Lyssna med mej!
11.05 Matbörsen.
11.10 Melodiradion.
11.15 School ways.
11.45 Melodiradion.
12.00 Koppla av!
12.05 Det ska vi fir!
13.00 Regionalradion: I dag.
13.05 Melodiradion.
14.00 Siesta.
15.00 Melodiradionens brevlåda.
15.30 Melodiradion.
16.30 Pop 63.
17.00 Melodiradion.
18.15 Regionalradion.
18.30 Jazzens stora.
19.05 Rad opoeten.
19.06 Kulturredaktionens aktuella kvart.
19.25 Johann Sebastian Bach.
20.00 Tidsspegeln.
20.45 Franz Schubert.
21.15 Jord och ljus.
21.30 Från riksdagens besök på Sveriges Radio.
22.00 Nyheter.
22.05 Kvällsändning.
22.10-23.10 Folkmusik i Korea.

tunga kopparkannan och detta gjorde att den mest aggressiva av vagnstäderskorna Eva M., en dag stegade upp till maskiningenjörsexpeditionen och där öste hon sin vredes hinkar över vagnsynaren. Hon slutade sin avbasning med att luta sig över maskiningenjörens bord och nästan viska i hans öra: - A de ska jag säga ingenjör, att nån karl är han ändå inte! Maskiningenjören som var västgöte, svarade med en glimt i ögat: - Då var trökigt!

PROGRAM 3

18.15 Pop nonstop.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Kvällssagan.
19.15 Landet runt.
20.59 Senaste nytt.
21.00 Melodiradion.
21.30-22.05 Jazzvärt på platta.
Därefter: Senaste nytt.

FREDAG

SVENSK TV.

9.30-9.55 Skol-TV.
10.05-10.30 Skol-TV.
12.30-12.55 Skol-TV.
16.30 Sagopennan.
16.40-16.50 Familjen Pingvin.
19.00 Phineas Newborn presenteras av Oscar Brown Jr.
19.30 Aktuellt.
19.55 Väderlek.
20.00 Lucy show.
20.30 Tekniskt magasin.
21.00 Fokus. Aktuellt magasin.
21.30 Radiovisionen: Karusellen.
Fjärde turen.
22.15 ca Aktuellt.

DANSK TV

9.15-9.40 Boliglære. (Skole-TV.)
16.00-16.30 Berneudsendelse.
20.00 Aktuellt.
20.20 Kina i dag. (Nordvision fra Sverige.)
21.20 Jazzens billedbog. 1.
21.55 Filmorientering.
22.25 Nyheder.

PROGRAM 1

0.00-5.40 Nattradion.
5.00 Nyheter.
5.55 Vardagsmorgon.
6.00 Nyheter. Därefter: Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av pastor Hans Akerhielm.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.00 Nyheter. Därefter: Grammofonmusik.
7.25 Almanackan.
7.30 Nyheter. Därefter: Till himlens land.
7.40 Morgonandakt av pastor Yngve Lindblom. (Göteborg.)
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Småbarnskvarten.
8.30 Plånboken.
8.45 Skoloradio.
11.00 Nyheter och programläsning. Därefter: Musik under arbetet.
11.50-12.00 Lokalt över Göteborg: Göteborgsnytt med fiskhamnsrapport.
12.00 Klockspelet i Stadshuset.
Dagens dikt. Därefter: Lunchmusik.
12.15 Livdjur-förmedling - men hur?
12.25 Väderlek för landdistrikt.
12.30 Nyheter. Luncheko.
12.45 Väderlek för sjödistrikt. Därefter: Lätt på gramofon.
12.58 Tidssignal.
13.00 Börsnoteringar.
13.10 Skoloradio.
13.40 Fredrik Kuhlau.
14.30 Andliga sånger.
15.00 Riksronden.
15.10 Radiofiljetongen: Kråknatten.
15.40 Besöksstid.
16.40 Matematikmaskiner för 100 år sedan.
17.00 Nyheter. Sjörapport.
17.10 För flickor och pojkar.
17.30 Grammofonmusik.
18.20 Löpsedeln.
18.25 Meddelanden.
18.30 Nyheter. Dagens eko.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Radiovisionen: Karusellen.
Fjärde turen.
20.00 Melodibuketten.
20.40 Språklådan.
21.00 Journalen och Sport i dag.
21.30 Radiovisionen: Karusellen.
Fjärde turen.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Den gamle och skvalet.
23.00 Nyheter. Därefter: Melodiradion.
0.00 Jazz vid midnatt.
0.30 Melodiradion.
1.00-5.40 Nattradion.

PROGRAM 2

5.40 Melodiradion.
5.59 Senaste nytt. (Därefter 1 min före varje hel timme t.o.m. 16.59).
6.00 Melodiradion.
7.15 Matbörsen.
7.20 Melodiradion.
9.00 Lyssna med mej!
11.05 Matbörsen.
11.10 Melodiradion.
11.15 School ways.
11.45 Melodiradion.
12.00 Koppla av!
12.05 Det ska vi fir!
13.00 Regionalradion: I dag.
13.05 Melodiradion.
14.00 Siesta.
15.00 Melodiradionens brevlåda.
16.30 Pop 63.
17.00 Din egen skiva.
17.45 Ungt magasin om allt möjligt.
18.15 Regionalradion.
18.30 Rysk nybörjarkurs.
18.40 Grammofonmusik.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Radiopoeten.
19.06 Kulturredaktionens aktuella kvart.
19.20 Radioteater: Mörtjärn. Radiopjäs av Björn-Erik Höjer.
20.15 Radiovisionen: Karusellen.
Andra turen.
20.30 Joseph Haydn.
20.50 Nutida musik.
21.40 Aktuell ekonomi.
22.00 Nyheter.
22.05 Kvällsändning.
22.10 Konstkrönika.
22.15 Nyheter.
22.45-23.35 Grammofonkonsert.

PROGRAM 3

18.15 Pop nonstop.
19.00 Nyheter och väderlek.
19.05 Kvällssagan.
19.15 Melodiradion.
19.59 Senaste nytt.
20.00 Melodiradion.
20.30 Rad ovisionen: Karusellen.
Tredje turen.
21.30-22.30 Melodiradion.
Senaste nytt 21.59.

ANNONSER
NYHETER
och dem finner Ni i
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

TORS DAGEN DEN 7 NOVEMBER 1963

SKROT

av alla slag samt metall och lump
uppköpes till högsta dagspris.
Köper även skrotbilar.
Begagnat järn, balk, räl, plåt m.m.
säljes.

OLLE FALSSONS SKROTAFFÄR
Lilla Tjärby. Tel. Laholm 10990

Chrusjtjov om konvojstoppet: Om inte amerikanerna stoppat hade de fått köra över våra lik

MOSKVA (TT-AFF) Om inte de amerikanska militärtransporterna som trafikerar Motorvägen mellan Västtyskland och Berlin rätat sig efter den vedertagna kontrollproceduren hade de endast kunnat passera över våra lik, sade ryske regeringschefen Chrusjtjov på onsdagen.

Frågan om den senaste tidens konvojintermezzon togs upp vid en mottagning som Chrusjtjov gav för en grupp ledande amerikanska industrimän som för närvarande besöker Moskva.

— Varför ville amerikanerna ändra den procedur som tillämpats i så många år? frågade Chrusjtjov. Vi hade ingen önskan att ändra på den och vi kunde alltså inte godta någon ändring. Det var därför som vi stoppade transporterna och höll dem kvar tills de gick med på att iakttä gällande kontrollföreskrifter. När våra pansarfordon dök fram ur sina gömställen och spårade vägen accepterade amerikanerna och britterna den vedertagna kontrollproceduren.

Den ryske regeringschefen förklarade vidare att det är svårt att uttala sig om vad som hade hänt om inte de allierade konvojerna givit efter.

— Kanske ni och jag inte hade stått här i dag. Vi hade inte stigit åt sidan, utan de hade måst passera över våra döda kroppar. Det är er sida som orsakat friktionen. Vi ville absolut inte skapa någon spänning. Vi vill ha goda och vänskapliga relationer och utveckla våra ekonomiska förbindelser, sade Chrusjtjov till de amerikanska industrimännen.

Chrusjtjov betonade att kontrollproceduren för västallierade militärordon på Motorvägen faststälts av rysk personal. — Varje gång de allierade rättar sig efter kontrollföreskrifterna får de passera utan vidare. Men när de krånglar blir de stoppade och de kommer att bli det också i framtiden, sade han och förklarade att han inte kunde se något skäl varför amerikanerna vid det senaste intermezzot skulle behöva bli sittande i sina fordon i två dagar.

— Jag är taktiskt förvånad över att de kunde stanna i sina fordon så länge. De måste ha haft reservförråd med sig, men det är en in-

tern angelägenhet som jag inte lägger mig i, tillade Chrusjtjov.

KONVOJEN FRAMME

Den amerikanska militärtransportkonvoj, som av ryssarna uppehölls på vägen till Berlin i drygt 41 timmar, nådde på onsdagsmorgonen sin destination efter att ha tillryggelagt vägen genom Östtyskland i låt Lützendamma Sedan ryssarna väl upphävt spärren vid Ma-

rienborn, vid gränsen till Västtyskland, förekom inga fler hinder. De östtyska gränsvakterna i Babelsberg vid infarten till Berlin lät konvojen passera efter ytlig kontroll.

HOTAR AVBRYTA VETEKÖPEN

Ryske regeringschefen Chrusjtjov hotade på onsdagskvällen att avbryta förhandlingarna med USA om inköp av spannmål om amerikanerna fortsätter att ställa "diskriminerande villkor".

— Jag har en känsla av att det kanske inte går att komma överens om något avtal, sade Chrusjtjov under ett samtal i Kremli med 21 amerikanska affärsmän, som f n när på besök i Moskva.

— Jag har just fått rapport om förhandlingarnas gång och gett våra representanter instruktioner om att klargöra för amerikanerna att överläggningarna kommer att avbrytas i händelse de vidhåller sina krav som är diskriminerande, tillade han.

Allierad protestnot

MOSKVA. (TT—Reuter)

USA, Storbritannien och Frankrike överlämnade på onsdagen en formell protest till Sovjetunionen mot den ryska åtgärden att kvarhålla en amerikansk militärkonvoj på motorvägen mellan Västtyskland och Berlin.

De tre västmakterna framförde sin protest i likalydande noter som överlämnades samtidigt i Moskva.

— Ingripandet mot den amerikanska konvojen vid kontrollstationen i Marienborn måste betraktas som ett otillåtit försök att inskränka de allierades fria tillfart till Berlin, heter det i den västallierade protesten.

I noterna betecknas de ryska åtgärderna som "totalt omotivade och stridande mot de vedertagna kontrollprocedurer som hittills följts av de allierade".

En av de amerikanska, brittiska och franska regeringarnas rättigheter i fråga om Berlin är oinskränkt tillfart till staden. Denna rättighet har också bekräftats genom fyrmaktsöverenskommelser.

Rattfyllomet från dödsrock

VÄNERSBORG. (TT)

15-årige Anders Gustavsson från Kortared utanför Trollhättan omkom på onsdagskvällen vid en trafikolycka en mil utanför Vänersborg. Bilen som körde på honom smet efter olyckan från platsen men greps senare i Trollhättan. Han misstänks för rattfylleri.

Pojken gick tillsammans med en kamrat på vänster sida av riksväg 44. 15-åringen ledde en cykel. Vid Esset blev han påkörd bakifrån av en personbil som fördes av en 45-årig trollhättebo och avled omedelbart.

Trollhätteboen som misstänks för att ha varit spritpåverkad körde från olycksplatsen. Han krockade några hundra meter därifrån med en mötande personbil. Han fortsatte därefter in på en avtagsväg där han fick hjälp med att skaffa taxi till Trollhättan.

Mannens greps senare i Trollhättan.

Tjugo ledande amerikanska affärsmän som i tidskriften Times regit gjort en gruppresa till Moskva uppvaktade Chrusjtjov på onsdagen. Amerikanerna, bland vilka märks representanter för företag som Bank of America, Coca-Cola, International Business Machines, har inbjudits att se revolutionsparaden. (TT-AFF)

na hur 13 andra arbetare sköjdes bort från den gruvkammare där de tagit sin tillflykt.

Vi arbetade i ett lag med 34 man när olyckan inträffade. Alla rusade längs gruvgångarna för att komma undan vattenmassorna innan vi slutligen tog vår tillflykt till ett schakt som går under namnet "Gubbens grotta", berättade de.

De hörde sig sedan mödosamt upp på en hög av nedfallen bråte medan vatten sköjdes över deras fötter.

— Vi diskuterade sedan vad vi skulle ta oss till och 13 man beslöt att ämnas gruvkammaren då de ansåg risken för ras vara överhängande.

De tretton männen hade för avsikt att ta sig igenom en skiljevägg till en övergiven gruvkammare som de trodde skulle vara fri från vatten. Vattnet strömmade dock in och svepte bort dem.

Inte långt därefter rasade en del av taket till arbetarnas egen gruvkammare in och dödade tio av de 21 överlevande.

BYGGDE "GRAV" FÖR DE DÖDA

Då vi inte kunde stå ut med att ha liken av våra kamrater i närheten byggde vi en liten mur mellan oss själva och de döda. Sedan satt vi där och väntade tills miraklet inträffade och ett borr bröt igenom från räddningsmanskapt däruppe, slutade männens berättelse.

Journalisterna som samlats i Lengege fick på onsdagen också höra berättelsen om förmannen Karl Eulls hjälte död.

Eull arbetade ovan jord när vattenmassorna störtade ned i gruvban. Han råkade omedelbart ned i ett schakt för att om möjligt vanna sitt arbetslag som var sysselsatt omkring tre kilometer därifrån. Eull kom aldrig fram. Ironiskt nog bestod hans lag av de tre män som också lå fördes upp till markytan i lördags.

Skräckskildring från gruvoffren

LENGEDE (TT-AFF)

De elva inestängda arbetarna i Lengegedruvan har via telefon och genom egenhändig teknad skisser berättat den första detaljerade berättelsen om själva katastrofen den 24 oktober. Deras teckningar återger med förfärande skärpa de skräckscener som utspejades då vattenmassorna översvämmade schakt och gruvgångar.

I telefonen har de skildrat hur tio av deras olyckskamrater dödade av nedfallande stenar och hur de fyllde av fasa tvingades bevitt-

Vild strejk 50 gick på spritfabrik

GÖTEBORG (TT).

Ett 50-tal arbetare vid AB Vin & Spritcentralens fabrik i Göteborg lade på onsdagseftermiddagen ner arbetet sedan en arbetare avskedats. De ämnar inte ta upp arbetet på torsdagen. De samlas då vid arbetstidens början utanför fabriken vid Kämpegratan.

Enligt de strejkandes mening har avskedet varit orättvist. Mannen hade tagit parti för en springpojke gentemot en tjänsteman. Den avskedade är far till sju barn och hans kamrater anser att mannen kommer i en direkt nödsituation.

Fackföreningsledningen i avd 111 av Bryggeriindustriarbetarförbundet försökte förmå de strejkande att avbryta den vilda strejken på onsdagseftermiddagen. Försöket misslyckades varför huvudorganisationen i Stockholm kontaktades. Representanter därifrån inleder förhandlingar mellan parterna kl 14.30 på torsdagen.

Prejande tullare körde bil av kaj — två omkom

STOCKHOLM (TT)

Två tulltjänstemän vid sjö-tullavdelningen i Stockholm, 27-årig tulluppsyningsmannen Sven Olov Emanuel Thomasson och 26-årig tullvakten Tore Erik Frisk omkom på onsdagsmorgonen när deras patrullbil störtade ned i strömmen vid Stadsgården i Stockholm.

Tullöveruppsyningsman C A Edöf ömtalar att det var vid sjutiden på onsdagsmorgonen som man på tullverket först började sakna de två männen. Då de inte kom in och rapporterade nattens patrullering satte tullens egen personal gång med att finkamma Hammarbyhamnen och Stadsgården. Vid 9.20-tiden fann man vid kajplats 18 i Stadsgården ett par 20 meter ånga bromsspår som slutade

de vid kajkanten och förstod att en bil måste ha kört ned där. Man larmade omedelbart brandkår och polis.

Med hjälp av grodmän och en kranvagn lyckades man bärga bilen och fann då kroppen av den ene av tullmännen — dennes klocka hade stannat på 5.04.

Det var ännu på onsdagsmiddagen höljt i dunkel hur olyckan gått till, men polisen arbetar efter tre teorier: fel på bilens styrinrättning, kollision med en på kajplats 18 uppställd godsvagn och "brejning" i sammand med jakt på några misstänkta narkomannor.

Kroppen efter den saknade tulltjänstemannen Sven Olov Thomasson påträffades vid 16-tiden på onsdagen av räddningsskårens grodmän Sven Nahlin.

Kroppen var insnrjäd av vajrar och annan bråte som samlats vid kajkanten. Där kroppen upptäcktes är det 12 meter djupt.

Medicinalstyrelsen:

Föräldrarna bär ansvaret för Maranata-pojkens död

STOCKHOLM (TT) Landsfogden i Jönköpings län har nu från medicinalstyrelsen fått önskat besked för bedömande av åtalsfrågan mot de ansvariga — föräldrarna och maranatapastorer — när det gäller den 13-årige sockersjuka vaggerydspojken död efter att insulinbehandlingen avbrutits av religiösa skäl.

Beskedet har blivit ett klart konstaterande av att pojken död förorsakats av upphörande med insulinbehandlingen av hans diabetes. Det konstateras därjämte, att föräldrarna var undermåttade om att insulinbehandlingen var absolut nödvändig.

Dödsorsaken måste rimligen antas vara medvetelslöshet under påverkan av diabetes på det centrala nervsystemet, säger medlemmen av medicinalstyrelsens vetenskapliga råd, med dr Hans Silwer.

Redan år 1960 gjorde pojken föräldrar försök att undvara insulinbehandlingen. Här om synes läkarna ej ha underrättats. Att avbrottet inte förde till allvarliga konsekvenser har givetvis kommit dem att vid månadsckiftet februari

—mars i år, då insulininjektioner änyo undanhölls pojken, underskatta faran.

Risken vid detta tillfälle måste bedömas som större med det cirka tio dagar långa uppehållet i insulininjectionerna och den föreskrivna större insulin dosen.

Deras önskan att tro på att sonen skulle klara sig utan insulin när väl bidragit till att de underskattat och eventuellt misstolkat de tidigaste symptomen på den annalkande medvetelslösheten.

Man kommer dock ej ifrån det ansvar som åvilar föräldrarna genom att ha upphört med insulinbehandlingen, då de av läkare upplysts om deras nödvändighet, vilket upphörande jämte dröjsmålet med att söka läkare så snart förgiftningssymptomen visade sig, förde till pojken död.

Tre syskon döda i våldsam krock

KIRUNA (TT) Tre personer omkom vid en våldsam frontalkollision mellan två personbilar i Tuollavaara utanför Kiruna på onsdagen. De förölyckade är bröderna Johannes och Valfrid Kauppi, Kangosfors, 58 resp 47 år, och deras syster Helli Ruova, 61 år.

De tre omkomna åkte i en bil som fördes av fru Ruovas son, Sven Erik Ruova. Han ådrog sig skallskador och blev chockad. Någon fara för hans liv föreligger dock inte. Den andra olycksbilens förare var 19-åriga Tor Erik Sigvard Hansson från Vittangi. Han fick endast lätta skador och kunde lämna Kiruna lasarett efter omplåstring. Olyckan inträffade då Ruova skulle göra en omkörning av en lastbil. I samma ögonblick fick han ett möte och kollisionen mellan de två fordonen blev våldsam. Olyckan antas bero på att ett snömoln virvlat upp efter lastbilen, varigenom Ruova inte upptäckte den mötande bilen i tid.

Mannerheimlinjens skapare död

BRYSEL (TT-BELGA)

Den belgiske generalen Emile Badoux, Mannerheimlinjens skapare, har avlidit i Bryssel 84 år gammal.

General Badoux deltog som ingenjörsofficer i första världskriget på Yserfronten och hade avgått med pension när han 1939 hörsammade en appell från Finland som sökte en belgisk ingenjörsofficer för vissa försvarsarbeten. General Badoux blev marskalk Mannerheims rådgivare vid uppförandet av försvarsanläggningarna på Karelska näset, den s k Mannerheim-linjen.

STOCKHOLM (TT).

Statens biografbyrå har nu fått anmälningar mot Ingmar Bergman-filmen Tystnaden från JO med begäran om yttrande. JO vill ha besked om byråns syn på frågan om godkännandet av filmen kan anses stämma överens med gällande bestämmelser om censurering av film.

Särskilt bör byrån söka svara på frågan om filmen eller delar där-

Högerkrav:

Exportstopp på svensk sex-film till u-länderna

Finns det något medel att stoppa utförseln till andra länder av filmer och tryckalster som kan väntas verka moraliskt nedbrytande eller eljest skadligt på det folk till vilket det skulle sändas?

Frågan ställs av hr Dickson (h) i en interpellation i andra kammaren till utrikesminister Torsten Nilsson. Sverige är numera känt för hög levnadsstandard och hög sexualmoral, den högsta resp lägsta i världen, tramlägger interpellanten. Vårt exempel och vad vi exporterar av litteratur och filmer påverkar tänkandet i omvärlden. Tänker man i Sverige på vilket intryck det gör på t ex en afrikansk publik att se vita människor bära sig åt som sker i en svensk film med dess ofta obligatoriska, mer eller mindre raa sexualinslag?

Mystiska skott mot persontåg

En beskjutning mot ett tåg på linjen Uppsala—Enköping på tisdagskvällen utreds av bälsta-polisen. Föraren på motortåget hörde vid 19-tiden när han var på ingående till Örsunda bro några kraftiga smällar och kunde vid undersökning i Enköping konstatera att två kulor träffat motorvagnen.

VÅDASKOTT vållade Diems och Nhus död

SAIGON (TT-Reuter)

President Ngo Dinh Diem och dennes bror Ngo Dinh Nhu "tog sig själva av daga genom olyckschändelse". Enligt vad ordf i den sydvietnamesiska revolutionära militärjuntan general Doug van Minh omtalade på en presskonferens på onsdagen.

En pansarbil hade enligt general Minh skickats till presidentspalatset för att hämta presidenten och hans bror och föra dem till generalstabens logkvarter. Folkets larmande på gatan hade gjort befälhavaren för pansarvagnen — en kapten — nervös, och han hade knuffat till Nhu som då grep tag om naas pistol.

Dödsolyckan inträffade när Nhu grep tag om kaptenens pistol hävdade general Minh.

JO granskar Tystnaden Kräver censors-besked

STOCKHOLM (TT).

Statens biografbyrå har nu fått anmälningar mot Ingmar Bergman-filmen Tystnaden från JO med begäran om yttrande. JO vill ha besked om byråns syn på frågan om godkännandet av filmen kan anses stämma överens med gällande bestämmelser om censurering av film.

Särskilt bör byrån söka svara på frågan om filmen eller delar där-

av — bl a förekommande samlagsscener — kan verka förräande eller skadligt upphetsande, speciellt på ungdom i åldern 15—18 år.

Slutligen bör biografbyråns yttrande avse frågan om nuvarande bestämmelser om tillämpliga censurgrunder anses ändamålsenliga ur bedömnings synpunkt, särskilt när det gäller den mentalhygieniskt inriktade bedömningen. Denna fråga får bedömas med hänsyn till de erfarenheter som vunnits under granskningsverksamheten.

Innan biografbyrån yttrar sig skall byrån höra de filmcensorer som deltog i granskningen av Tystnaden samt statens filmgranskningsråd.

Väderbiten

Över Götaland och större delar av Svealand råder en mild sydvästlig luftström med mulet och disigt väder samt flerstädes duggregn eller lätt regn. Ett mindre lågtryck, som på onsdagskvällen befann sig vid Lofoten rör sig in över nordligaste Skandinavien. Det efterföljes av en kall nordlig luftström, som väntas tränga ner över större delen av Norrland.

Utsikter: Måttlig till frisk vind mellan ost och sydväst. Mulet och tidvis lätt regn eller duggregn samt dimma på en del håll, företrädesvis i Skåne och Blekinge. Milt. Kattegatt: Styv till hård bris mellan sydost och ost, på västra Skagerack och kattegatt lokalt styv kuling. Först mestadels måttlig sikt, senare dis och dimma flerstädes.

För fredagen: Vindar övervägande mellan ost och nord. Lätt nederbörd på en del håll. Långsamt kallare.

Dubbel-miss World

är utan tvivel Sarah Telmi, t h hennes syster Miriam. Båda da är 19 år och från Israel. Sarah blev årets "Miss Israel" och är nu i London för att försöka bli "Miss World". Syster Miriam är med som första reserv. Skulle Sarah få "Jlunsan" kan Miriam hoppa in utan att juryn märker något. Tävligen om miss World går som bekant av stapeln i London i dag.